

BLÓFIZETÉS

HELYBEN:

Egy óra 24 korona.
Egy óra 2 korona.

VEDEKEN:

Egy óra 28 korona.
Egy óra 2 k. 40 f.

HIRDÍTÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 25 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, február 12.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Arad a párbaj-mozgalomban.
A képviselőház ülése.
Az egyszerűsítés benyomatai.
Az új aszfaltosítások.
A szerb királyi pár Krusedolban.
Vizsgálat Soós bíró ellen.
A párbajellenes mozgalom a város közgyűlése előtt.
Lujza házasságát főlöntették.
A kelezvári királysértés.
A püspökviselés előtt.
A Weitzer-hagyaték a közgyűlésen.
A város közgyűlése.
Tárca: Az élet ereje. Irta: Savic Gertrud.
Regény-Csanádok: A távollevő. Irta: Montégut Maurice.

Arad a párbaj-mozgalomban.

Arad, február 11.

Magyarországon jó dolga van minden társadalmi betegségnek. Nemcsak hogy termékeny talajt nyernek itt a megszületésükhöz, nemcsak hogy sehol annyi készséggel nem dédelgetik azokat, és sehol nem tudnak annyira divattá formálódni, mint itt, ebben az országban, hanem még abban is kiváltságos a helyzetük, hogy a gyógyításukra alig használnak itt egyebet szirupos kutyvasztnál és körösi szentiviznél. Így aztán érthető, ha az egyes betegségek nem orvoslás következtében szűnnek meg, hanem legtöbbször az által, hogy egy újabb betegség nyomja el azokat. Ennélfogva a társadalom többet veszít a révén, mint amennyit nyerhetett volna a vámon. Es ez magyarázza vala-

mennyire a társadalmi viszonyaink fokozatos romlását is.

Ki tudja: jobb-e ennél a módszernél a másik, amelyik viszont a végleteken halad. Mikor a társadalomnak és a közéletnek, továbbá minden alkalmas közigazgatási szervnek felhasználható eszközét fegyverül vesszük s erőszakkal, minden figyelem és melléktekintet nélkül, szinte természetellenesen elfojtani akarjuk azokat a jelenségeket, amelyeknek pillanatnyi halálát többé-kevésbé hosszú multjuk is kizárja.

Igy akarnak tenni a párbaj-mániával is, amelynek kérdése abból lett aktuális, hogy Győr város egy felhívása révén ma foglalkozott vele Arad törvényhatóságának közgyűlése. Kimondták rá természetesen és méltán a felirat alakjába öltött halálos ítéletet, mert hiszen nem is lehet másképp elbánni egy olyan társadalmi nyavalyával, amely ellenkezik a művelt ember erkölcsi érzékével, a józan észszel s amely sehogya sem illeszkedhetik bele a demokratikus társadalomba. Kétségtelen, hogy ezek az adverbatívumok indították az embereket, — azokat tudniillik, akik humanusan tudnak gondolkozni, — arra, hogy a párbaj kiirtására mozgalmat indítsanak.

Amilyen nemes és pártoláraméltó ez a mozgalom, annyira progresszívnek, körültekintőnek és céltudatosnak is kell lennie. A feltételt nem ismerő, minden emberi és társadalmi szempontot mellőző béklyózás itt soha célravezető nem lesz. Tévedés az a hit, hogy drákói szigorral

meg fognak szüntethetni olyan bajt, amely elmaradott állami és társadalmi intézményeinkben gyökeredzett s amelyet többé-kevésbé nyers társadalmi erkölcsünk tápláltak és burjánzottak. Továbbá kizártak a számításból egy igen fontos objektumot: a társadalmi kényszert, mely a párbajozót legjobb akarata ellenére is épen a legsúlyosabb esetekben kényszeríti a duellumra. Milyen visszás helyzetet teremtene ilyen eseteknél a párbajnak közönséges bűncselekményé való általános minősítése? Hiszen akkor a női becsület, vagy a család tisztessége ellen vétő egyénnek megbosszulója inkább legyen orgyilkos, semhogy karddal mérkőzzék meg a támadóval! Ha bosszúból leszurja a felesége gyalázóját, esküdszék elé kerül s az esküdszék mérlegelvé a kedélyállapotot és a lelki érzelmeket, felmenti a gyilkost, mert a tette önkényes ugyan, de jogos volt és igazságos; míg ellenben ha párbajra hívja ki ellenfelét, feltétlenül börtönbe kerül, lévén a párbajozás közönséges bűncselekmény s még tényében is büntetendő, mennyivel inkább következményeiben.

A bekötött szemű igazságszolgáltatás előtt az ilyen abszolút okok hatása meg nem nyilvánulhat, s a bíróságnak legyen kötelessége megkülönböztetést tenni a valódi bűnös, aki becselenségével kényszerít párbajra, és a büntetlen bűnös között, aki erkölcsi kényszerből fogott fegyvert. Hiszen ha valami, úgy a párbaj az, mely gazdag kedélybeli momentumokban, melyek nemcsak büntetőjogi, hanem individu-

TÁRCA

Az élet ereje.

Irta: Savic Gertrud.

Három nap alatt Sten Alzen elvesztette nejét és gyermekét. Egy gonosz láz ragadta el mind a kettőt.

Először az anya halt el, azután a fiu, egy életvidám, viruló husz éves legény.

Sten megtörve tért vissza a temetőből és elhatározta, hogy nem éli túl az övét.

Minek is élne tovább. Mihez fogjon az elhagyott házból? Mit tegyen egyesegyedül az az állatokkal és szántófölddel?

Még egy héttel előbb itt sürgölődött neje és fia — mindkettő erős és munkás volt.

Fia, Klaas, a jókedvű, derék fiu, a személfénye volt anyjának. Vidáman végezték együttesen a gazdasági teendőket és áldás és gyarapodás volt a jutalma szorgalmuknak. Es most, amit eddig hárman, együttes erővel és megfeszített szorgalommal végeztek, azt most ő, bánattól megtört ember léte, egyedül végezze el.

Nem volt hozzá kedve, sem bátorsága. Az életnek nem volt többé célja előtte. Bár jönne megnél előbb a halál, hogy megszabadítaná őt a földi élet terhétől.

Házába visszaérkezve habozva állott meg. Nem mert belépni az elárvult hajlékba, hol minden a neje és fiára emlékeztette.

Ököbe szoritotta a kezét és fájdalmasan kiállt föl:

— Istenem, miért tetted ezt nekem!

Ekkor a csendes őszi este szürkületében a tehének panaszos bőgése hatolt a fülébe. A szegény állatok kipányvázva álltak köröskörül lelegelt mezőn és étlen-szomjan várták a szabadulást.

Sten felegyenesedett. A szegény állatokról egész megfeledkezett. Gépiesen hozta el a kút-ról a vizes vedret. Aztán nehéz lépésekkel kiment a mezőre és megitta a barmokat. Vagy tizszer visszatért a kútra és ahányszor egy-egy szomjas állat az orrát a vízbe dugta, Sten Alzen így szólt hozzájuk:

— Hej! az anyjuk nem feledkezett meg volna rólatok, de ő nem itat meg többé benneteket, nem soha!

Es közben sűrű, nehéz könyvek folytak le arcán. Aztán új helyen pányvázta ki állatait, hol bő lelegelő kínálkozott és amig így dolgozott, ekként gondolkodott:

— Hej, ezt máskor Klaas végezte. Egyetlen ütással a földbe tudta verni a vascsöveket — nem, az Isten nem igazságos!

De a munka mégis szórakoztatta és amig dolgozott, telt az idő és enyhült fájdalma.

A tehentől a baromfiakhoz ment. Nem volt előttük se eleség, se víz és szomorkodva gunnyasztottak az istálló egy sarkában. Amidőn Sten megpillantották, kodácsolva futottak elébe és vad összevisszaságban rohantak az eleségre.

Amidőn itt is mindent elvégzett, a ház felé indult. Kutyája lépten-nyomon követte. Gazdájához simult és a kezét nyalta. Sten Alzen sirva fakadt.

— Hektor, öreg hű állatom, magunkra maradtunk, egész magunkra maradtunk!

A kutya nagy, hű szemével nézett rá és a farkát csóválta. Sten megsimogatta, — igen, a hű állat megértette bánatát. Az eszébe jutott, hogy Hektor már két nap óta nem kapott enni. A konyhába ment, darab kenyert vágott le és a kezéből etette hű állatát.

Nem érezte már magát olyan egyedül. Állatainak szükségük volt reá, nélküle nyomorultan el kellene pusztulniok. E gondolat némi erőt adott neki.

Amig így gondolkodott, valaki bekopogtatta. Sten felkelt — bizonyára valamely szomszéd jön hozzá és ismét erőt vett rajta fájdalma.

Egy nagy, erőteljes leány állott a küszöbön. — Jó, estét, gazduram, — így szólt, — én vagyok, az Erzsi.

Ennekel tte itt szolgált a házból, hű és

ali s, érzelmi mérlegelést is követelnek. Az általános és kivételt nem ismerő minősítés tehát itt ép annyira igazságtalan, mint amilyen emberietlen volna.

Ezt a felfogást vallotta a mai közgyűlésen elmondott beszédében Boros Vida is, akinek felszólalása liberális tendenciájánál fogva rendkívül értékes, frappáns voltánál fogva pedig igen érdekes volt. Tényleg, a lovagiasság fogalmának ezt az abuzusát sohasem fogják abszolút intézkedésekkel elfojtani; míg létezni fognak azok a források, amelyekből a mai párbajok okszerűleg táplálkoznak, addig csak a párbaj intézményénél is középkoriabbak lesznek azok a rendelkezések, amelyekkel a párbaj-járványt most elaltatni akarják. Míg a katonai törvényeket, a szolgálati szabályokat meg nem változtatják, míg az okot nem az okozat megszüntetésével akarják kizárni, míg a gyógyítást nem a fiatalság nevelésével, nem a demokratikus intézmények fejlesztésével kezdik, addig ezt a betegséget megszüntetni nem fogják.

Kár volna ehhez a szép célú, nagyarányú mozgalomhoz olyan eszközöket használni, amelyek a párbaj-lázt nem megszüntetni, hanem egyesek üldözése által azt inkább erősíteni fogják.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 11.

A szélsőbal erőszakossággal vádolta Dániel Gábor alelnököt a miatt, hogy az előző ülésen a Ház határozatképtelenségét nem mondta ki. Előbb a jegyzőkönyv hitelesítésénél támadt a vita, majd olyan házszabályvita kerekedett, folytonos zajongás közben, amely vitából délutáni egy óráig sem tudott kievickélni a Ház. Beöthy és Rakovszky a legnagyobb erővel segédkeztek az ellenzéknek. Beöthy azt is akarta, hogy a három órás ülés felett újabb szavazás legyen holnap. E felett vitáztak másfél óráig és a mikor át kellett volna térni a napirendre, husz szélbali képviselő zárt ülést kért.

Ez a mai ülés története dióhéjban Képzeltető, hogy a zsufolt karzat mily lázas kíváncsisággal szemlélte és hallgatta a lenn történő-

ket. A folytonos zajongás, kavarodás felülről szinte kápráztatólag hatott.

Az a hír járja egyébként, hogy az ellenzék a mai nappal a technikai obstrukció tereére lépett. Hova fog ez vezetni, majd elvállik.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, báró Fejérváry Géza, Piósz Sándor, Darányi Ignác, gróf Széchenyi Gyula és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök fél 11-kor nyitja meg az ülést és felolvastatja a tegnapi ülés jegyzőkönyvét. (Halljuk! Halljuk! a szélbalon).

(A mai napirend).

Nyegre László jegyző olvassa a jegyzőkönyvet.

Lengyel Zoltán előadja, hogy tegnap az ülés végéig volt jelen és nem hallotta, hogy Dániel Gábor, aki elnököt, a napirendet mára megállapította volna.

Felkiáltások jobbról: Mert nem voltak itt! Nem is hallhatták! De mi ballottuk!

Lengyel indítványozza, hogy a napirendről szóló passzust a jegyzőkönyvből töröljék. (Zaj balról).

Elnök: Ez az indítvány szavazás alá kerül, mert ezt csak a Ház döntheti el.

Hentaller: Előbb konstatálni kell, hogy meg volt-e állapítva a napirend. (Zaj).

Elnök: Reá nézve a jegyzőkönyv szövege a mérvadó, ha ez ellen kifogás van, úgy azt szavazással kell eldönteni, kérde, hogy hitelesnek ismeri-e el a Ház a jegyzőkönyvet?

A többség hitelesnek ismeri el.

Felkiáltások a szélbalon: A Ház nem határozatképes. Meg kell számlálni a szavazatokat:

A jegyzők számolni kezdik a jelenlevőket, miközben a szélbal kivonul.

Zajos felkiáltások jobbról: Micsoda komédia ez!?

Kubinyi Géza: Ez gyerekeskedés! Az elnök ezután kibirdeti, hogy csak 49-en vannak jelen és így az ülést negyedórára felfüggeszti.

Szünet után

Elnök megállapítja a határozatképeséget, mire a Ház hitelesnek ismeri el a jegyzőkönyvet.

Elnök jelenti, hogy Györffy Gyula lemondott mandátumáról. Egyszermind szükségtelennek tartja a pénteki zsűrisorsolást. (Zaj).

— Tévedés!

Elnök: Pardon! Tévedtem, a sorsolás szükséges, mert nem Györffy, hanem Bauer Antal ügyében kell határozatot hozni. (Derűtség).

(A házszabályok).

Kubik Béla előadja, hogy tegnap az ellenzék nem akarta elősegíteni a három órás ülés megszavazását és kivonult.

— Tudjuk! jobbról.

Kubik: A szabadelvűpárt nem is volt határozatképes számban, csak 76-an voltak.

Kubinyi: Többen voltunk 120 nál.

Kubik szerint a szavazás törvénytelen volt. — Ohó! Kiáltások jobbról.

Kubik: Én telhetőleg kiabáltam! (Zajos derűtség.) Szóba hozza, hogy Fejérváry miniszter többször olyan sértő kifejezéseket használ, a melyek miatt az ellenzékiet az elnök rendreutasítja, a honvédelmi minisztert ellenben nem utasítják rendre. Holott sokszor iziéstelen, kaszányába való dolgokat mond. (Zajos ellentmondás jobbról.)

A honvédelmi miniszter mindig közbeszól. Trubinyinek 39-szer, Szathmárynak 49-szer, Bartának 58-szor szólt közbe. (Derűtség.) Ha az ellenzékiet közbeszólnak, ezért is rendreutasítják őket, Fejérváryt nem utasítják rendre. Egyenlő bánásmódot kér.

Lengyel Zoltán szintén kifogásolja azt, hogy az elnök tegnap öt szólan nem engedte, mint a hogy Kubikot nem engedte szóhoz. Mindkettőnek joga volt a házszabályokhoz hozzászólni. Ez ellen tiltakozik.

Beöthy Ákos: Nem kifogásolja a Fejérváry közbeszólásait, mert az ellenzék is közbeszól eleget, szólhat közbe a miniszter is. (Helyeslés.) De mint szem és fültanu kifogásolja az alelnök eljárását, a mely ellen tiltakozik, mert az önkénykedés és okvetienkedés volt. (Zaj balról.) Először is csendet nem csinált, a házszabályokhoz hozzászólást nem engedett és a Ház határozatképeségét nem konstatálta. Indítványozza, hogy a három órai javaslat felett a Ház holnap hozzon határozatot. (Helyeslések.)

Rakovszky István szintén törvénytelennek tartja a tegnapi határozatot.

Beöthy: Erőszakosság! Nem tárgyalunk! (Derűtség.)

Rakovszky: Az elnököt tiszteli, de az alelnökök iránt bizalmatlan, mert nem tartják be a házszabályokat. Dániel durva törvénysértést követett el. Ez reperálni kell. Csatlakozik Beöthy indítványához.

Benedek János szerint a mai napirend nincs megállapítva. Ezt csak holnapra kéri megállapítani.

Dániel Gábor alelnök: Őszintén mondja, meglepetésként éri az, hogy erőszakosságot követ el. Határozottan tiltakozik ez ellen! (Zajos helyeslés jobbról.) A házszabályokat mindig, tegnap is betartotta. A napirendet megállapította tegnap. (Zaj balról.) A szavazási és napirendi enunciaciók megtörténtek.

Beöthy: Nem így történt. (Zaj).

Elnök csendet kér.

Dániel: A mikor a szavazás történt, megvolt győződve a Ház határozatképeségéről. (Zaj, ellentmondások.) A határozathozatal után egyes közbeszólásokra az elnöknek nem kell reagálni. (Zaj, ellentmondások.) A csendet és rendet az ellenzéknek is be kell tartani és ebben az elnökséget támogatni kell. Soha senkivel sem

szorgalmas volt, de Aizen asszony elküldte, mert csinos arcával és örökös nevetésével elcsavarta a Klaas fejét.

Amidőn Sten egykori cselédleányát maga előtt látta, egy székre roskadt és sirva takarta be arcát. A leány azokra a boldog időkre emlékezett, amikor még mindnyájan boldogan éltek a hajlékban.

Erzsi közelebb ment hozzá.

— Igen, gazduram, tegnap tudtam meg, hogy minő szerencsétlenség érte gazduramat, így szólt részvételteljes hangon, — és ekkor mindjárt idesiettem a harmadik faluból. Azt gondoltam, hogy gazduramnak most bizonyára szüksége lesz valakire és ezért meg akartam kérdezni, hogy nem fogadna-e ismét visszazolgáltatába. Ismerem a házat és gazduram tudja, hogy nem húzodom a munkától. Ismertem a boldogult nénémasszonyt, Klaast nemkülönben, nekem beszélhet róluk gazduram szíve szerint.

Sten hálásan nézett az erős, szemrevaló leányra.

— Erzsi, — szólt hozzá — derék leány vagy és helyesen gondolkodol. Ha valakire szükségem volna, akkor csak téged vennék ide, — de minék már nekem az élet, nem akarok tovább élni.

Erzsi vállat vont, belátta, hogy itt az ő érelyes természetére van szükség, hogy a buskomor embert megvigasztalja.

— Bolondság — szólt nyersen. — Az em-

ber így gondolkodik az első pillanatban, de ez csakhamar elmúlik. Nem olyan könnyű dolog meghalni, ha az embernek háza, gazdasága van és gazduram még ép, erős, egészséges ember. Itt maradok és meglátom, hogy nemsokára más-kép gondolkodik.

És a választ be nem várva, letette csomagját, letette fejkendőjét és a dologhoz látott. Csakhamar élénken pattogott a tűz a tűzhelyen és a vacsora kellemesen illatozott.

— Gazduram bizonyára nem evett még ma egy falatot sem. — szólt Stenhez. — Nem is csoda, hogy oly feketének látta a világot. Ures gyomorral busul az ember.

Sten hallgatagon nézte, hogy a fürge leány hogy tesz-vesz, sűrű-forog a házban. A leány életet és mozgást hozott a kísértetiesen néma házba.

Félóra múlva Sten odaült a szépen terített asztalhoz és mialatt a levest kanalazta, csodálkozva vette észre, hogy étvágya nagy, és hogy a leves jól ízlett neki.

Lassan és hallgatagon evett. Erzsi körülötte sürgölődött, kiszolgálta és szüntelen csevegett, úgy, hogy Sten elfeledte bánatát. Hirtelen a leány felé fordult.

— Hát te nem vagy éhes Erzsi — kérdezte. — Miért nem eszel? Ül ide a régi helyedre.

A leány elégtelen mosolygott.

— Ha gazduram megengedi, bizony éhes vagyok.

Illó távolságban ült le gazdájától és evés közben szüntelen nevetett és csevegett, miglen Sten is elmosolyodott és felelgetett kérdéseire.

Amidőn Sten jóllakott, szeméi keresőleg tekintett körül. Erzsi rögtön felugrott és előhozta gazdura pipáját és dohányzacskóját. Sten elégtelen mosolygott.

— Köszönöm, lányom, — szólt megindultan.

Nyolc nap óta nem volt pipa a kezében, de a jó leány visszatérítette régi kedves szokásaihoz. Es nyugodtan szívta pipáját.

Kutyája szokás szerint a térdén pihentette fejét és a nyitott ajtón langyos esti levegő hatolt be.

Odakint minden elcsendesült, csak néha hallatszott be a tehenek elégedett bőgése.

A leány szorgalmasan végezte dolgát és Sten elégtelen szemlélte széles vállait és izmos, barna karjait.

Sten szeméi hirtelen egy különös gondolat villantak meg.

Oly csendes és békés volt minden körül. Sten két füstfelleget fújt a levegőbe és félig öntudatlanul mormogta.

— Igen, az életnek mégis vannak örömei.

erőszakoskodott és a jövőben sem szándéka ezt tenni.

Kubik és Dániel jelentéktelen felszólalása után

Gajári Géza személyes kérdésben kijelenti, hogy ő tegnap azt kiáltotta közbe, hogy egyhangulag fogadták el a három órás ülést. Egyébként megszámolta a szabadelvűpártiakat és 122-en voltak jelen. (Ellentmondás)

Elnök Kubik és Beöthy vádjaira felel. Kijelenti, hogy az elnökség kettéválasztását, szembeállítását semmiképpen el nem fogadja. Ha tévedés előfordult, mindenki tévedhet. Ő is, elnöktársai is. De mindnyájukat egy szempont vezeti: a házszabályok liberális felfogása és egyenlő alkalmazása. Ok mind lelkiismeretesen járnak el. Az elnök egyébként nem mentegődzik, ez a bizalom kérdése. Ha bizalommal vannak iránta, kötelességüket teljesíteni fogják, ha nem, levonják a konzekvenciákat. De felülbírálatot nem gyakorol elnöktársai felett.

Kubik: Ő tegnap annyira kiabált, hogy még az is ordította: Hej! Hej! (Zajos derűtség.)

Gajári Kubikkal szemben kijelenti, hogy 8 nap alatt bemutatja a tegnap szavazott 122 szabadelvű névjegyzékét.

Szék Kálmán miniszterelnök: A tegnapi határozat nem volt törvénytelen. A jegyzőkönyvet Ház a már hitelesítette is.

Beöthy: Hisz a szavazatok nem konstataáltak. (Nagy zaj.)

Szék: Ellenprópát senki sem kért. (Folytonos nagy zaj.) Az elnök bona fidesében senkisémet kételkedett. Veszedelemes precedenst alkotnának, ha a Ház határozatát nem respektálnák. A szabályokkal visszaélni nem szabad. Kéri a napirendre térést.

Elnök: Miután ha esetleg tévedés történt volna is, célzatosan nem történt és miután a formai igazságot is be kell tartani, kéri a napirendre áttérést. (Zaj.)

Beöthy szavazást kér indítványára.

Ekkor 20 képviselő zárt ülést kér.

(A zárt ülés.)

A zárt ülésen Pozsgay Mihály szólalt fel elsőnek, azt hangsúlyozva, hogy az elnök a mai ülésre nem állapította meg a napirendet s e nélkül zárta be az ülést. Ezt akarják most szóvá tenni. Majd fölemlíti, hogy a szünet alatt Andrássy Tivadar gróf a folyosón szemrehányóan támadta meg Beöthy Akost, hogy a parlament nivóját leszállítja, a midőn az obstrukciót pártolja. Az illetet — mondja Pozsgay — visszautasítjuk.

Benedek János elmondja a tegnapi ülés végén történeteket és kéri Dániel alelnököt, osszassa el a kétélyeket és nyilatkozzék.

Beöthy Akos helyesli a zárt ülés tartását. Hivatkozik egy vele történt precedensre, a midőn 1886 ban, az akkori alelnök tévedésből bezárta a vitát és a Ház magának Tisza Kálmánnak kivánságára mégis megengedte, hogy ő (Beöthy) beszélhessen.

Szék Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy zárt ülésre nincs ok, kéri a napirendre térést. A Beöthy által említett precedens más természetű, mint ez.

Trubinyi jegyző hallotta, mikor Daniel Gábor alelnök tegnap megállapította a napirendet. Dániel Gábor néhány megjegyzése után a zárt ülést berekesztették.

(A nyílt ülés.)

Apponyi Albert gróf elnök megnyitja újból a nyílt ülést s bejelenti, hogy Beöthy Irásbeli indítványt adott be arra vonatkozólag, hogy a képviselőház holnap szavazzon a három óráig tartó ülés kérdése felett. Apponyi kéri Beöthy Akost, hogy veszedelmes precedens elkerülése végett vonja vissza indítványát.

Beöthy ragaszkodik indítványához.

Apponyi elnök jelenti, hogy e kérdésben a névszerinti szavazást a holnapi ülés napirendjére tűzi ki.

(Interpelláció az udvari bál miatt.)

A mai ülésre öt interpellációt jelentettek be. Lengyel Zoltán meginterpellálja a miniszterelnököt, hajlandó-e megvonni az exequaturt Steinacker Odontól, a nemzetiségi igazgatás miatt elítélt konzult? Kérde, mi alapon hívták meg Steinackert az udvari bálra? Kérde továbbá, van-e tudomása a miniszterelnöknek arról, hogy a szombati udvari bálon a király tüntetően gratulált az összes jobboldali képviselőknek, kik a katonai javaslatok mellett felszóltak,

ekképen beavatkozva a napi politikába? Kérde a miniszterelnököt, elvállalja-e ezért a felelősséget?

Szék Kálmán miniszterelnök az interpellációra rögtön felel. Kijelenti, hogy Steinacker nem volt ugyan jelen az udvari bálon, de oda azért hívták meg, mert konzuli állást tölt be. Hogy a király az udvari bálon kiket szólított meg, nem tudja. Ő Felsége tetszése szerint megszólíthat bárkit, abba neki semmi beleszólása nincs.

A miniszterelnök válaszát tudomásul vették. Molnár Józsiás interpellált végül egy erdélyi község ügyében.

Az interpellációt kiadták a szakminiszternek. A többi interpelláció holnap kerül sorra.

Az új aszfaltozások.

(Mint lesz a deficitből fölösleg? — Az idei utca-kövezések. — A Nagykörut aszfaltja. — A főtérsé aszfalt-korzója. — Az Aszfalt társaság ajánlata. — Vásári vámok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

A tegnapi közgyűlés, egy kalap alá vonva három tárgyat, hosszasan foglalkozott a kövezeti alap deficitjével, s ezzel kapcsolatosan a Nagykörut kiaszfaltozásával és a Széchenyi-utcától a városligetig terjedő aszfalt-gyalogjáró kijavítása és kiszélesítésével.

A legelső probléma az volt, hogy a kövezeti alap deficitjét mint varázsolják át olyan fölösleggő, a melyből a folyó évben szükséges utca-javításokat el lehet végezteni. Ez valahogy sikerült. A számvevőség jelentése szerint a kövezeti-alap várható jövedelme 112,320 korona; az előrelátható kiadás 115,047 kor; a deficit körülbelül 3150 korona. A közlekedési bizottság azt javasolta, hogy a vámfelügyelői állást, mint fölöslegest, szüntessék be s annak 3648 korona 30 fillér javadalmazását a kövezeti alaphoz csatolják. Ezzel a deficit már ki van köszörülve, sőt 500 korona felesleg is van. De ez nem elég. Tehát javasolják, hogy a 30,000 korona kölcsönnek, a mellyel a kövezeti alap a csatornázási alaphoz adósa, ez évre eső törlesztését, 6000 koronát csak a jövő évben fizessék. Eképp már 6242 korona áll rendelkezésre az utcakövezésre. Ez a következő célokra használtatnék fel:

az *Aulich Lajos utcát*, a mely csak három-negyed részben van kikövezve, végig kiköveznék;

a *Hassinger utcát* kicsatornáznák és újból köveznék;

a *Sárossy utcát* kicsatornáznák és újból köveznék;

az új városi utakat kő-alappal látnák el.

Maradna az utcák kövezetének jókarban tartására 211 korona és az az összeg, a melyet az árlejtéseknél az engedményben elérnének.

Azonban hátra van még a Kossuth-utcától a „sárga korcsmáig” terjedő utnak kikövezése, a vasúti indóházhoz vezető utnak új keramittal való burkolása. Az utóbbit különösen az államvasutak hatóságai sürgetik. Azonban ezekre a városnak pénze nincs. A tanács tehát a következő expedienst ajánlotta. A kis-zombor aradi és a debrecen fehértemplomi állami utak aradi szakaszainak kijavítására a kereskedelmi miniszter megengedte, hogy az *utadólaphól* 200 ezer koronát vegyenek föl. Az eddigi munkálatok azonban csak 187,000 koronába kerültek. A város tehát fellrna a miniszterhez, hogy a megmaradt 13,000 korona az említett két ut kijavítására, illetve kikövezésére legyen fordítható.

A közgyűlés a tanácsnak erre vonatkozó javaslatát elfogadta.

Következett a Nagykörut kiaszfaltozásának kérdése. Ezt sürgette a kereskedelmi miniszter is a főispán útján. A város ugyanis a fa- és fémipariskola előtt elvonuló ut kiaszfaltozá-

sára azt mondta ki, hogy *valószínűleg* 1905-ben fogja teljesíteni. A miniszter a várostól határozottabb intézkedést és rövidebb terminust kért.

Burián János főgimnáziumi igazgató és társai azt kérték, hogy a Nagykörut a kereskedelmi akadémiától, vagy legalább a *Petőfi-utcától* a *Bockó-utca torkolatáig* kiaszfaltozzák. A kérelmet főként azzal indokolják, hogy a liceumot közel ezer ember látogatja mindennap, a kinek egészségét veszélyezteteli az épület előtt, esős időben elterülő sár és pocsolya. A tanulók ha szünetközben a játszótérre mennek, sarat hoznak be a tanterembe, a miből akkora por lesz, hogy sokszor lehetetlen a tanítás. Az államkincstár 100,000 koronát fordított a liceum restaurálására, s ez az intézkedés a várost is méltányosságra kötelezi.

Müller Gyula és társai azt kérték, hogy a fő-közlekedési vonalnak a *Széchenyi utcától* a *ligetig terjedő részén* az aszfaltjárda, a mely a legjobban járt része a városnak, kijavíttassék, és az Andrássy-téri járdához egyforma méretben kiszélesíttessék.

Erre a két kérelemre nézve már a *Magyar Aszfalt részvénytársaság* nyilatkozatot küldött be a városhoz. A társaság hajlandó a Nagykörut a kért gyalogjárót s esetleg egyéb munkákat is, a melyeket a közgyűlés tervbe vesz, aszfaltburkolattal ellátni, a meghatározandó ár mellett és oly feltétellel, hogy a várost a *fizetési kötelezettség csak 1905 től kezdve terhelje*.

A tanács azt javasolta, bizassék meg ugyan-csak a tanács, hogy rövid idő alatt tegyen javaslatot a Nagykörut kiaszfaltozása, a Széchenyi-utcától a ligetig terjedő járdának újra aszfaltozása és egyéb szükséges munkákra nézve, miután azonban a kövezeti alaphoz ezekre fedezet nincs, a tanács keressen módot, hogy — a mint ez más városokban is szokás, — a *vásári vámok életbevétele* által, a forgalom csökkentésének veszélye nélkül, erre a város fedezetet kapjon.

Mikor *Varjassy Lajos* tanácsos a hosszú referációjával elkészült, *Müller Károly* állt szó-láshoz.

— A tanács javaslata annyi kacskaringós körmondatból állott, hogy azt nem lehetett megérteni. A mi azonban annak azon kitételére vonatkozott, hogy „a legrövidebb idő alatt”, azt tartja, hogy az nagyon elasztikus fogalom. Van, akinek három év is a legrövidebb időt érti, s van, akinek két hét is sok. Mondja ki a közgyűlés, hogy a tanács a jövő közgyűlésig jelentést tegyen. Ha nincs pénz, azt mindjárt lehet konstatálni; ha van, azt könnyű elsámolni. Ha pedig van pénz, azt tartja, hogy abból elsőbben azt a munkát kell elvégezni, a melyik kevesebbe kerül: a Széchenyi-utcától a ligetig terjedő járda kiaszfaltozását, azután következhetik a Nagykörut.

Institúris Kálmán polgármester nem ellenzi, hogy határozott időpontot jelöljenek ki, miután azonban ennek az ügynek munkálatai négy-öt hetet igénybe vesznek, kéri, hogy a tanács az áprilisi közgyűlésen tegyen jelentést erről. (Helyeslés.)

Urbán Iván főispán pártolja a tanács indítványát. Azért kapcsolta össze ezeket a kérvényeket a kövezeti alapról szóló jelentéssel, hogy a közgyűlés láthassa, miszerint „*Null von Null geht ab*”, a kövezeti alaphoz fedezet nincs, a tanácsnak tehát új jövedelmi forrásról kell gondoskodni. Nagykörut kijavítása erkölcsi kötelessége a városnak, a Müller Gyula és társai által kért járda kiszélesítése is elodázhatatlan. Azt tartja, helyes lesz, ha a tanács az áprilisi közgyűlésén tesz javaslatot erre nézve.

A közgyűlés ily értelemben fogadta el a tanács javaslatait.

Az egyszerűsítés bonyodalmái.

(Csanádmegye közigazgatása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, február 11.

Csanádvármegye közigazgatási bizottságának ma délelőtti ülését ismét a közigazgatás egyszerűsítéséből kifolyó zavarok és kellemetlenségek foglalkoztatták nagyobbára. Ezen kezdődött meg az első vita s meglehetősen furcsán ezzel fejeződött be az utolsó is.

Az érdekes ülésről a következő tudósítást adjuk:

Meskó Sándor dr. főispán megnyitván az ülést, bejelenti, hogy Szarka Sámuel kunágotai községi jegyzőt a vármegye alispánja felfüggesztette állásától s fizetésének egy harmadára szorította. A felfüggesztett jegyző kérelmet terjesztett elő, hogy fizetésének egy harmadából nem képes eltartani családját s ő — miután a törvény megengedi — a felfüggesztett jegyzőnek a fele fizetését folyósította.

Justh Gyula nem veszi tudomásul a főispán intézkedését, mert ilyenképen csak a bizottság, illetve a fegyelmi választmány határozhat.

A főispán erre kijelenti, hogy ő a törvényt tartotta be intézkedésében, mint a fegyelmi választmány feje, s a bizottság helyeslőleg vette tudomásul intézkedését.

Návay Lajos dr. alispán szabadságon lévén, az alispán jelentését Hervay István megyei főjegyző terjesztette elő. A jelentés után, melyet vita nélkül tudomásul vettek, bemutatta a főjegyző a belügyminiszter azon leiratát, melyben a közigazgatási bizottság múlt havi határozatával szemben kimutatja, hogy a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség a vármegye semmiféle ügyét sem adhatja elő sem a bizottságban, sem a törvényhatóságban.

Justh Gyula nem veszi tudomásul a miniszter leiratát. A törvény első pontja világosan kimondja, hogy mindazon számbeli teendőket, miket eddig a megyei számvevőség végzett, jövőben a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség köteles ellátni. Világos tehát, hogy a törvény és a miniszteri utasítás között különbség van, ez pedig a miniszter önkényes eljárását mutatja, ami ellen jogorvoslati kell élni. Indítványozza, hogy rendkívüli közgyűlés hívassék egybe, amely feliratban kérje a miniszteri utasítás oly irányu megváltoztatását, hogy a számvevőségi tisztviselők lássák el a megye szükséges dolgait.

Dóza Sámuel dr. tiszti főügyész abban látja a hibát, hogy referens nincs. A dolgot ellátja a számvevőség, csak az lenne, aki előadja. Azt ajánlja, hogy a bizottság emlékiratban hozza ezt a miniszter tudomására.

Vinkler István kir. ügyész tudomásul kéri venni a miniszteri leiratot. A dolgot a számvevőség végzi el, előadó lehet akármelyik előadó, felelősség nem terheli.

Vita végeztével a főispán szavazást rendelt s miután Justh indítványára s a tudomásul vételre is 7—7 szavazat esett, a főispán a tudomásul vétel mellett döntött. Azután pedig Dóza indítványára történt meg a szavazás. Ezt már egyhangulag elfogadták, s az egyszerűsítési mizériákat memorandumban világítják meg a miniszterium előtt.

A többi előadó jelentését vita nélkül, egyhangulag tudomásul vették.

Utóljára Tarnay Ivor aljegyző a számvevőségi dolgokat, költségvetéseket, számadásokat óhajtottá bemutatni.

Justh Gyula azonban megkérdi az előadót, hogy referál-e, tud-e felvilágosításokat adni, vagy pedig egyszerűen felolvassa az aktákat?

Tarnay Ivor aljegyző őszintén kijelenti, hogy számvevőségi dolgokhoz nem igen ért, mivel hogy nem is tanulta. Felvilágosításokkal se igen szolgálhat, mivel hogy az aktákat tegnap kapta s nem volt ideje át tanulmányozni, így hát csak felolvassa a jelentéseket.

Justh Gyula ezt nem tartja helyén valónak. Indítványozza, vegyék le a számvevőségi jelentéseket a napirendről s hogy az előadó tanulmányozhassa, a jövő havi ülésre tüzzék ki.

A bizottság az indítványt elfogadta.

És ezt nevezik — egyszerűsítésnek.

TÁVIRATOK.

A kereskedelem Délafrikában.

London, február 11. Ben Morgan, akit a dél-afrikai kereskedelmi bizottság Délafrikába küldött, hogy az ottani kereskedelmét és ipart a helyszínen tanulmányozza, ma este a gyarmatügyi intézetben jelentést tett tanulmányutjáról. Ugy találta, hogy az idegen kereskedelem Dél-Afrikában jobban fejlődik, mint az angoloké s ezt annak tulajdonítja, hogy az angol gyárosoknak nincs elég vállalkozókedvük.

A venezuelai kérdés.

Washington, február 11. A venezuelai kérdésre vonatkozólag Berlinben uralkodó optimisztikus felfogás Washingtonban nem talál visszhangra. A szövetséges hatalmasságok képviselői állandóan tárgyalnak Bowen-nel. Illetékes oldalról kijelentik, hogy az Egyesült Államok semmiképp nem vesznek részt a tárgyalásokban és Bowen egészen függetlenül jár el. Ami Venezuelát illeti, Bowen beleegyezett abba, hogy a mostani viszály elintézése után a szövetséges hatalmasságok és Venezuela között fennállott összes kereskedelmi és más szerződések külön intézkedés nélkül újra életbe lépjenek. Azt hiszik, hogy ez az engedmény a szövetséges hatalmasságokat meg fogja szabadítani attól az aggodalomtól, hogy a viszály elintézése után kereskedelmi megtorlásokat kell majd eltűrniök Venezuela részéről.

Washington, február 11. Bowen formálisan elfogadta az elsőbbség kérdésének a hágai békebiróság elé való terjesztésére vonatkozó angol jegyzőkönyvet.

A szerb királyi pár Krusedolban.

(Milán király sirjánál.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

A krusedoli kolostorban ma meglátogatta a szerb királyi pár Milán király sirját. A szerb királyi pár fogadására a horvát bán Zimonyba érkezett. A kegyeletos aktus, a melyre a király érkezett, alkalom volt rövid üdvözlés-váltásra a bán és a szerb király között és az utóbbi szép szavakban hangoztatta a monarchiával való barátságot.

A királyi pár krusedoli látogatásáról a következő tudósítást vesszük:

Zimony, február 11.

Délelőtt egynegyed 10-kor Khuen Héderváry bán és Klobus hadtestparancsnok kíséretükkel, továbbá Krisztics Nikola bécsi szerb követ, Kosovác polgármester, a hatóságok fejei és a szolgálatban lévő tisztek megjelentek a pályaudvaron, ahova a 61. gyalogezred egy százada is kivonult Badesky Péter százados vezetése alatt. Nemsokára azután berobogott a Belgrádból jövő magyar udvari különvonat.

A vonaton volt Sándor király, Draga királyné, Nikolajevics alezredes udvarnagy, Pavlovics Milován hadügyminiszter (a beteg Cincar-Markovics miniszterelnök képviselőjében), Petrovics Lázár főhadsegéd, Kumeicsics ezredes hadsegéd, Petrovics dr., a király titkára, Petronievics udvarhölgy, dr. Markovics Mihály udvari orvos és két szolgálattelvő hadsegéd. Amikor az udvari vonat a pályaudvarra berobogott, a katonai zenekar a szerb himnuszot játszotta. Mihelyt a király a szalonkocsi ajtajában megjelent. Khuen-Héderváry bán eléje lépett és a következő francia beszéddel üdvözölte:

Fenkölt uralkodóm parancsára az a megtisztelő feladat jutván nekem, hogy felségteket az osztrák magyar monarchia határán fogadjam, van szerencsém felségteket épp oly tiszteletteljesen, mint szívesen üdvözölni. Engedjék meg nekem, hogy azt az óhajt fejezem ki, hogy felségteknak a magyar korona

országai területén való tartózkodása legnagyobb meglegedésükre szolgáljon.

A horvát bán üdvözlő beszédére Sándor király így válaszolt:

A királyné és én magam rendkívül örvendünk, hogy ő Felső, Ausztria császára és Magyarország királya önre, a horvát bánra bizta azt a feladatot, hogy a királynét és engem fogadjon és kíséren. Nagyon boldog vagyok, hogy ebben új bizonyítékát láthatom a barátságunk, melyet ő felsége mindig tanúsított az Obrenovics ház iránt.

Sándor király, a ki diszgyenruhában volt és Draga királyné, a ki egyszerű fekete posztóruhában jelent meg, az ott lévők közül többeket megszólítottak, azután pedig vonatra szálltak, hogy folytassák utjokat Karlócára, s onnét Krusedolra.

Karlóca, február 11.

A pályaudvaron Unkelhauser, Szerémmegye alispánja és Zaudermann tábornok vezetésével a város előkelőségei várták a szerb királyi párt. Az alispán és a tábornok rövid üdvözlését a király szívélyesen megköszönte, azután kocsi ült. A királyi pár és kísérete tizenkét kocsi robogott végig a fellobogózt utcákon Krusedol felé.

A királyi pár hintója körül a Budapesten állomásozó 16. huszárezred huszonöt válogatott legénye lovagolt kivont karddal.

Verőfényes időben érkezett meg a királyi pár a krusedoli kolostorhoz. Ott Szevensz Mitrofan görög keleti szerb püspök üdvözölte Sándort s az megköszönte az üdvözlést.

Ezután bevonultak a kápolnába. A királyi pár külön baldachin alatt foglalt helyet. Ezután kezdetét vette a gyászmise, a melyen Szevensz püspök celebrált nagy kísérettel. A mise alatt a püspök a sirbolthoz vezette a királyi párt, a hol mindaketten imádkoztak.

A mise végeztével bevonultak a kolostor ebédlőjébe, ahol 37 terítékű dejeuner volt. Utána a királyi pár cercle-t tartott, fél négykor kocsin visszamentek Karlócára, a honnét fél hatkor mentek a vonatba és Belgrád felé utaztak.

Vizsgálat Soós bíró ellen.

(Ujabb feljelentés a rendőrségem.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

Soós Kálmán a budapesti kir. törvényszék bírójának ismeretes ügyében, ma döntő fordulat állott be.

Mindeddig akadtak olyanok, akik reményltek, hogy Soós bíró ártatlansága ki fog derülni, de ma már ez a remény, melynek megvalósulása a bírói kar reputációján ütött csorbát igazította volna helyre, alaposan megingott.

A budapesti ügyészség azt az indítványt tette a törvényszéknek, hogy Schwarz Ábrahám és Soós Kálmán ellen indítsa meg *zsarolás és vesztegetés büntette miatt a vizsgálatot*.

Az ügyészség ez az indítványa igazolja mindazokat a vádakot, melyeket Soós bíró ellen emeltek.

Nem érdektelen, hogy ma a rendőrséghez újabb feljelentés érkezett Soós Kálmán dr. cimborája: Schwartz Ábrahám ellen.

A feljelentést Mészáros Károly fővárosi ékszerész tette meg. Mészárosnak néhány hónap előtt nagy pöre volt, mely a felebbviteli tanáchoz került s Soós Kálmán referált az ügyben. Ekkor megjelent nála Schwarz Ábrahám, elhozta magával a pör aktáit s azt mondta, hogy Soós Kálmán dr. nevében jön.

Fölszólította Mészáros, hogy adjon 3—400 koronát s akkor biztosíthatja őt arról, hogy a pörét meg fogja nyerni.

Mészáros nem adott pénzt és a pört elvesztette.

A rendőrségen Mészáros vallomását jegyzőkönyvbe vették s átküldték az ügyészséghez.

A büntető törvényszéken a Soós Kálmán ügyében való vizsgálattal Perémy. vizsgálóbíró van megbízva. Perémy ma délelőtt 10 órakor magához idézte Soós Kálmánt, a kinek kihallgatása most folyik.

Soós Kálmán törvényszéki bíró ügyéből kifolyólag egy fővárosi lap tegnapi számában azt állítja, hogy „egy ügyben, amelyben Bérczy kapitány volt a vádlott, Soós bíró mondta ki a marasztaló ítéletet s e szerint tapintatlanság volt a Soós elleni ügyet Bérczy kapitánynak kiosztani.“ A rendőrség most kijelenti, hogy Bérczy sohasem szerepelt vádlottként Soós bíró előtt, annál kevésbé ítéltetett el. Így az ehhez fűzött magyarázatok semmi alappal nem bírnak. Ellenkezőleg Bérczy panaszos volt a Tauszkyval felmerült ügyben, amelyre a Magyar Éstílap céloz és Tauszky marasztaltatott el.

MULATSÁGOK

Farsangi naptár:

- Február 12. A világosi vöröskereszt főkegyelet táncvigalma (Mátyás király.)
 Február 14. Az aradi családok egyrészenének táncestélye (Millennium külön terem.) — A magyarországi vas- és fém munkás szövetség aradi helyi csoportjának táncvigalma (Városliget.) — Az új szentanna állami polgári fiúiskola tantestületének hangversenynyel egybekötött táncmulatsága (Iskolaépület.)
 Február 15. Az aradi szabómunkások szakegyületének táncvigalma (Kass.) — A torosszelesi iparos ifjuság műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Nagyvendéglő.)
 Február 17. A butyini menyecskék táncmulatsága (Korona-szálloda.)
 Február 21. A radna-lippai ev. ref. szegényeket és árvákat gondozó egyesület domino-estélye (József főhercegszálló.) — Az aradi iparosifjak önképzőkörének táncvigalma (Kass-vendéglő.)
 Február 22. A beéli olvasókör műkedvelői előadással egybekötött táncestélye — A gyoroki önkéntes tűzoltóegylet táncvigalma (Nagyvendéglő.) — A radnai iparosifjak műkedvelői előadással egybekötött táncmulatsága (Magyar korona.)
 Február 23. Az aradi 33-ik gyalogezred egyéves önkenteseinek bálja (Fehér kereszt.)
 Február 28. Az arad-hegyvidéki turista egyesület tréfás estélye.

(=) **A turisták estélye.** Az arad-hegyvidéki turista-egyesület e hó 28-án tréfás programmu estélyt rendez, mely táncval lesz egybekötve. A program keretében monolog, felolvasás, kuplé, ének- és zene-szám fognak váltakozni. A mulatság előkészületeit nagy buzgalommal viszi a kiküldött rendező-bizottság, melynek élén Lejtényi Sándor elnök áll. Ma este a bizottság ülésezett a Vass-vendéglőben, hol Lejtényi Sándor elnöklété alatt jelen voltak: Tedeschi Viktor egyesületi elnök, továbbá Keresztes Arzén, Kormos Sándor, Nachtnébel Odön, Schmidt János dr. és Szilágyi György.

(=) **A ujszentanna állami polgári fiúiskola tantestülete** február hó 14-én, a polgári iskola helyiségeiben szertára és a szegény tanulók alapja javára Adelman Olga, Bérczy Etelka, Kreitler Emilia kisasszony, egy aradi magán dal-kör, valamint a világosi állami elemi népiskola tantestülete közreműködésével hangversenynyel egybekötött zárkörü táncmulatságot rendez. Hangverseny kezdete este nyolc órakor. Belépti-díj személyenként 2 korona; családjegy 5 korona.

(=) **A pankotai jótékony négyelet** folyó hó 7 én tartott táncmulatságán a jótékony célra felül-fizettek: Dr. Tagányi Sándor, gr. Zselénszky Róbert 20—20 kor., Tagányi Istvánné (Arad), Schreyer László 10—10 kor., Dr. Abonyi Henrik 6 kor., Haberfellner Béla (Apáti), N. N. 5—5 kor., Br. Solymassy László (Apatelek), Szathmáry Gyula (Arad), Özv. Dániel Józsefné (Drantz), Abfall Ferenc, Lichtnecker Mihály (Szöllős), özv. Adler Ignác (Világos), Deutsch testvérek (Arad) 3—4 kor., Brunner Béla (Arad), Gherba Gusztáv, Fülöp Adolf 3—3 kor., Hoffmann Károly (Györök), Szilvássy Géza (Ménés), Suhajda Bertó (Somoskesz), Paplovits Koszti, Grosz Pál (Agris), Kovács József, Dr. Werner Miklós, Krausz Albert, Novák Kornél (Világos), Irsay Sándor, Paplovits Ignác, Kende Vilmos (Ménés), Koncz Dezső (Györök), Weissenburger Urbán, Schmidt Alajos, Tamássy András, Kocsi András,

Domsa György, Schattel Ottó, Dr. Altsul Alfréd (Trieszt), Duffek Kálmán 2—2 kor., Oszwald Jenő, Konoz Zsiga (Taucz), Borbély Viktor, Antal Miklós (Aranyág), Todorovits Péter, Kóvágó Lajos, Kocsis Károly, Popeszkú János (Magyarad), 1—1 kor. Összesen 163 korona.

Lujza házasságát fölbontották.

(Lujza hercegnő regénye.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 11.

A berni lapok jelentései szerint Lujza trónörökösnek ügyében nevezetes fordulat állott be. A kétségbeesett főhercegnő a férjétől kapott ama elutasítás után, hogy gyermekeit láthassa, nagy fájdalomában a pápához fordult. A pápához küldött táviratát Zehme és Lachenal ügyvédek fogalmazták meg és a távirat így szól:

„Szentséges atyám, bocsánatáért és támogatásáért esdek. Anyai szívem megreped, hogy beteg gyermekemtől, aki talán azóta meg is halt, távol kell lennem és talán balálában sem láthatom. Nyujtsa ki szentséges atyám segítő jobbát bünbánó és szerencsétlen leányának!“

A táviratot még aznap, tehát pénteken este adták fel Rómába, a Vatikánba címezve, a mikor az elutasító válasz érkezett meg.

A pápa másnap, szombaton délelőtt azonnal választ küldött a segítségért folyamodó, szerencsétlen főhercegszonynak, a kinek sorsa iránt részvételt viseltetett mindjárt kezdetben.

A válasz megnyugtató volt és oly jótékony hatást gyakorolt Lujza főhercegnőre, hogy annak a La Matterie-be való belépését siettetete.

A választ Zehme és Lachenal titokban tartották az ujságírók előtt és talán a lapok egyáltalán nem tudtak volna meg semmit róla, ha a római táviratok be nem számolnak róla.

E táviratok szerint, a melyek a berni lapok rendes tudósítóitól jöttek, a pápa megígérte, hogy interveniál, sőt megkérleli a drezdai udvart, hogy engedje meg a szerencsétlen trónörökösnek gyermekei meglátogatását. Ugyancsak ezek a táviratok arról is szólnak, hogy ez a kérés már meg is történt. A pápa a drezdai udvarnál lévő megbízottját utasította erre. Az eredmény feltétlenül kedvező lesz.

Lujza fenyegetőzése.

Drezda, február 11.

Megbízható forrásból azt jelentik, hogy azon a családi tanácskozáson, a melyen a trónörökösnek kérelmét tárgyalták, a trónörökös határozottan kérte, hogy nejenek engedessék meg gyermekei meglátogatása, de a család többi tagjai elleneztek és lebeszítették óhajáról, azzal az indoklással, hogy az óhaja még korai.

Lausanne, február 11.

Lujza hercegnő a szanatórium bejelentőjébe szász trónörökösnek írta be magát. Az intézetben királyi fenségnek nevezik.

A hercegnőt tegnap Lachenal és Wölfling Lipót meglátogatták. A hercegnő azzal fenyegetőzik, hogy visszahívja Giron, ha nem engedik meg neki, hogy gyermekeit láthassa.

Genf, február 11.

Giron Brüsszelből levelet irt Lachenal ügyvédnek, szemére hányva, hogy a hercegnőt akarata ellen a szanatóriumba vitte. Giron azzal fenyegetőzik, hogy Genfbe fog utazni, s ott a svájci hatóságoktól fog oltalmat kérni a szászudvar erőszakoskodásai ellen.

Brüsszel, február 11. Giron a múlt éjjel Genfbe utazott. Ugy látszik, újabb meglepetés várható.

Giron afférje.

Brüsszel, január 11.

A brüsszeli körökben Gironnak egy nagy feltűnést keltett afférját tárgyalják.

Tegnap egy brüsszeli kávéházban két ur kártyázni akart. Giron ajánlkozott harmadiknak, de a két ur erre födrecepta a kártyát és hátra fordult. Giron megbízottakat küldött hozzájuk és magyarázatot kéretett. A két ur kijelentette, hogy ilyen emberrel nem kártyázik. Giron mindkettőt provokáltatta.

Mentone-ban tegnap az ahir volt elterjedve, hogy Giron odaérkezik. A pályaudvar köré órási néptömeg gyűlt össze, a mely tüntetni akart Giron ellen.

A válópör.

Drezda, február 11.

A trónörökös-pár válópörének tárgyalására kiküldött kivételes bíróság ma délelőtt összeült. A tárgyalásra a kíváncsiak nagy tömege csődült össze, de az elnök kiürítette a termet, azzal a kijelentéssel, hogy a tárgyalás titkos.

Drezda, február 11.

A szász trónörökös-pár válópörében a kirendelt különbíróság ma a következő ítéletet hozta:

„A házaselek alperesnőnek Giron nyelvtanítóval elkövetett házasságtörése miatt elválasztatnak. A válásra az alperesnő adott okot. Az eljárási költségeket alperesnő tartozik viselni.“

Lausanne, február 11.

Giron Brüsszelből jövet ma ide érkezett és innen Wölfling Lipóttal Lyonba utazott.

A párbajellenes mozgalom a város közgyűlése előtt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

Győr város törvényhatósági bizottsága, mint ismeretes, párbajellenes mozgalomra hívta fel az ország törvényhatóságait. A törvényhozás elé hosszú memorandumot terjesztett, s a törvényhatóságokat hozzájárulásra és hasonszellemű felirat intézésére kérte.

A felirat a párbajban előforduló sebesülést büntetnek kívánja minősíteni, s a párbajozókat mint közönséges bűnösöket elítéltetni, az ítélet hozatalra pedig a törvényszéket tartaná illetékesnek. Kéri az államfőházt büntetés eltörlését, mert ez csupán olcsó dicsőséghez juttatja az elítéltet. A büntetést úgy a polgári, mint a katonai osztályra kiterjesztendőnek tartja. Mindezekkel párhuzamosan, a becsület megvédésére szükségesnek véli a felirat, ha a becsületsértési eseteknél érzékeny büntetést alkalmaz a bíróság.

Aradváros törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésén tárgyalta ezt a feliratot, melyet a tanács hasonló felirattal való támogatásra ajánlott. Az ügy felette érdekes és tanulságos fel-szóalásokat provokált.

Boros Vida előrebocsájja, hogy kissé szokatlan lesz, ha most a közeleti és hagyatéki ügyek tárgyalása után egy melyreható szociális kérdés vitatására tér át a közgyűlés; mégis reméli, meghallgatják felszóalását, miután már a város közönsége állásfoglalásával beleártotta magát ebbe a dologba, bár helyesebb lett volna fölötte napi rendre térnie. Föl kell szólalnia különösen az ellen, hogy Arad hason szellemben írjon föl, holott a győri átirat a párbajt közönséges bűntény gyanánt kívánja minősíteni s a párbajvétségben elítélteket a gonosztevőkkel egy sorban büntetni. Ez nem egyéb, mint a párbajellenes mozgalomnak oly veszedelmes

irányzata, mely ha érvényesül, magánál a párbajnál is sokkal súlyosabb csapásként fog a társadalomra nehezedni, annélkül, hogy ez a barbár szigor célhoz vezetne. Mert ha feltja is a párbaj a társadalomnak, miként az átírat mondja, azért azt ép oly kevéssé lehet külső erőszakkal eltávolítani, mint a májfoltokat vagy a himlőt az emberi arcútról sikálással; amaz is a társadalom husában, vérében gyökerezik, belső baj, a melyet külső erőszak alkalmazásával csak elmergesítenek. Azt mondja az átírat, hogy a párbaj középkori intézmény; de hát nem vagyunk-e mi még mindig a középkorban? Lehullottak-e a korlátok a társadalom egyes osztályai között? Nincsenek-e szünettel járó előjogok, rangok stb.? Megszűnt-e Róma hatalma és a pápi hierarchia uralma? Megszűntek-e a vallási fanatizmusból eredő felekezeti gyűlölködések és üldözések? Felszabadult-e föld, nem bővül-e napról-napra a holt kéz és hitbizományok által lekötött föld? Talán szelidebbek az erkölcsök? Hiszen a kigunyolt paróka-korszakban fegyelmesebb volt az egyén és simább és műveltebb a kölcsönös érintkezés. Még 6-7 évtized előtt a követek diszmagyarban ültek az ország-házban s ünnepies komolysággal tárgyalták a közügyeket; s ma? ... alig van nap, hogy affér nem támad; törvényhozók, sőt miniszterek versenyt párbajoznak; a főrendiház kiséme adja tagjait párbaj vétség miatt. Vagy tán a becsület és a tisztesség fogalma más, mint a mi a középkorban volt? Igen, az iskolás könyvekből tudjuk, hogy az antik világ polgára, midőn az utcán arcú ütötték, mosolyogva jegyezte meg, hogy ezt tudvasissakkal ment volna el hazulról; az Istenember is azt tanította, hogy ha arcú ütnek egyik oldalát, tartsd oda a másikat, s a ki téged kövel dob meg, dobod azt vissza kenyérrel, és volt korszak és társadalom, mely ezt a tanítást megértette és követte. De jött utána a középkor, a lovagkor és a becsület és tisztesség lovagias felfogása. Vajon mi ma melyik felfogást osztjuk? az antik görögöt, vagy Krisztusét, vagy pedig netán a középkori felfogást? Bizony a középkor. Mert fülüg benne vagyunk erkölcsünk és intézményeinkkel a középkorban és mégis azt hisszük, hogy annak konzekvenciáit lehazudhatjuk és börtönbüntetésekkel megszüntethetjük. Azért, hogy a történet egyik lapja alá odairják, hogy a középkor vége s a másik fölé, hogy az ujkor kezdete, azért nem vagyunk kint az egyikből s benne a másikban, a mint hogy a kakas, ha éjjel kukorékol, még azzal nem csinál reggelt. Az átíratban érvül hozatik föl, hogy sok aránytalanul Magyarországon a párbaj. Annak is megvannak a maga okai. Hol van az egyebütt, hogy az országban fekvő katonaság tisztikara legnagyobb részt idegen származású, nyelvű, honosságú, melynek tagjai idegen erkölcsök és hagyományokban nevelkedtek, s bár egyenkint művelt helyes emberek, külön törvények alatt álló heterogen társadalmat képeznek a társadalomban, mely érintkezéseiben mindig s mindenütt a szolgálati szabályzata és kardjától kér tanácsot. Abszurdum itt a polgárságot börtönbüntetés terhe mellett letiltani a kardtól, ha azt akarjuk, hogy egyenrangú felgyanánt éhessen békében a katonasággal. Itt van a sajtó, mely bár dicséretes mérséklettel funkcionál, mégis alkalmas arra, hogy bárki, akár családi, akár magán becsületében meghurcoltassék, annélkül, hogy a törvény előtt védelmet találja. Hová jutnánk, ha ezen visszasságnak ez idő szerint egyetlen korrektívumát megszüntetnők? Legjobban kitűnik azonban a párbajozóknak közönséges gonosztevőkként való üldözése, ha latba vejjük azt a szörnyű kényszert, amely alatt az illetők állanak. Az ügyész, a bíró, midőn a párbajozót üldözi, elítéli, ezt azon tudatban teszi, hogy hasonló esetben maga is hasonlóképpen cselekedett volna. Akárhány eset van, hogy tisztviselők a legszörnyűbb kötelmi összeütközések közé kerülnek, midőn az előtt állanak, hogy — mint tartalékosok vagy tisztí kardbojtjukat veszlik, ha a kiállást megtagadják, vagy kényerüket, ha vivnak; a győri átírat szerint az illetőknek ez esetben még közönséges gonosztevőként több évi börtönbüntetést is kellene szenvednie. Ha már a város közönsége a párbajügyben felírni akar, akkor indítványozom, hogy felíratában sürgesse, miszerint a súlyos testisértéssel vagy halállal járó párbaj az esküdtisztekek elé

utaltassék. Magtassi ezt a humánus törvénykezés raulógyilkosokkal szemben is, hogy esetleg az emberies kedélybeli momentumok mérlegelhetők legyenek; mért nem tehetné ezt olyanokkal szemben, kiket a társadalmi kényszer vagy a végzet visz a vétségre. Mérlegelje az esküdtisztekek minden egyes esetben, ki a tulajdonképeni bűnös és büntesse azt szigoruan, de ne bűnhődjék az ártatlan. Kéri indítványa elfogadását.

Műlek Lajos dr.: Oszlja mindazt, amit Boros Vida kifejtett, de van némi hozzátenni valója. Két mozgalom küzd egymással mostanában: az egyik a párbaj teljes eltörlését, a másik annak fenntartását óhajtja. Eppen azért szükségesnek tartja, ha addig vár Aradvárosa az állásfoglalással, míg ez a kérdés ki nem forrott. Bár elfogadja Boros Vida nézetét, mégis arra a konkluzióra jut, hogy a kérdés megéréséig térjenek az ügy felett napirendre.

Varyassy Árpád: Nem terne napirendre a kérdés felett, mert lehet, hogy husz-harminc év eltelik, míg a forrongás eltart, s addig számos apa esik áldozatul a reklámgyilkosságnak. A lovagkorban divat volt az is, hogy a várakból kicsapkodtak, s gyilkoltak, raboltak. De a várakat lerombolták, s ez a szokás nincs már meg. Ismétli, hogy reklámgyilkosságnak s rabló romantikának tartja a párbajt. A törvényszéknek kell a párbajozó felett bíraskodni, nem pedig az esküdtisztekeknek, melyet az érzelmekek mozgatnak. A katonaság nem képez szerinte akadályt, mert a szigorú intézkedés a katonákat is sújtani fogja. Ajánlja, járuljanak hozzá Győr feiratához.

Ezután szavazásra került a sor, és a közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Szent-Iván-éji álom, tündérrege. (Páros bérlet.)
Péntek: Szerencse, vigjáték. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Szerencse, vigjáték. (Páros bérlet.)

* **Katalin.** A mai előadás jubileumszámába ment, amennyiben — mint már megirtuk, — *Zilahyné* ezuttal harmincadszor játszotta a hatalmas II. Katalin cárnő szerepét. A színház megtelt, s az egész közönség telkes ünnepléssel fogadta kedvenc művésznőt: *Zilahynét* és *Rózsa* Lilit, elbalmozva őket virággal és tapsokkal. — Az egész előadás magán viselte az ünnepi hangulat jellegét, mindeki teljes igyekezetét vitte a játékba. *Zilahyné* gyönyörűen énekelt, a hatalmas és szerelemsóvár asszonyt hűen rajzolta meg, s amellett oly szép és hódító volt, hogy szinte csodálatuk, mikép állhat neki ellent a kis Duplessis hadnagy. Ez utóbbi szerepét ma is *Rózsa* Lili játszotta, a tőle már megszokott kedvesség és elevenséggel. Nagyon jók és ötletesek voltak a cárnő miniszterei, különösen *Sarkady* és *B. Szabó*. A második felvonásban negy tetszéssel fogadott tüzes táncot lejtett *Jeksei* Aranka, az ezt megelőző csoport-tánc azonban nem volt kelően betanítva, s teljességgel nem sikerül. V. J.

* **Éjjeli próba a színházban.** A *Lohengrin* operából tartottak próbát a *Katalin* előadás után a színházban, minthogy a dalárdában közreműködők többnyire el vannak foglalva nappal. Az éjjeli próba 12 óráig tartott. A megtartott próból ítélve, a dalárda fényesen fogja megoldani feladatát.

* **Szentivői álom.** Holnap Shakespeare est lesz a színházban. Szinre kerül *Arany* János gyönyörű fordításában a *Szentivői álom* tündér rege fényes kiállításban, és az eredeti *Mendelsóhn* féle zenével. A darab fő szereplői *Gazdy* Aranka, *Szabó* Irma, *Földinusz*né, *Szilassy* Juliska, *Ternyei*, *Sarkadi*, *Polgár*, *Mariházi* és *Csiky* lesznek.

* **A fővárosi sajtó és az aradi „Lohengrin” előadás.** *Zilahy* Gyula igazgató több fővárosi szinikritikus értesítette arról, hogy többen szándékoznak jelen lenni a *Lohengrin* előadásán. Egelőre *Kern* Antal a *Budapesti Hírlap*, *Gergely* István a *Budapesti Napló* és *Merkler* Andor a *Magyarország* részéről jelentették be eljövételüket és megrendelték az előadásra jegyeiket. A vidékről is számos megrendelést kapott az igazgatóság az érdekes előadásra.

* **A „hajusz” a vidéken.** *Verd* György daljátéka, „A hajusz”, mely a Magyar Színházban olyan sikerrel került előadásra, nemsokára megkezdí vidéki diadalutját is, mert a bemutatóra érkezett vidéki szinigazgatók nyomban megvásárolták a legelőkelőbb vidéki szinpadok számára. Első vidéki előadásai Debrecenben, Kasán és Aradon lesznek.

A püspökválasztás előtt.

(**Hamsea és Papp János.**)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

A választás előtt egy nappal végre bizonyossá vált a püspökségért küzdő jelöltek neve. A Mangra-párt *Papp* I. János jelöltségében állapodott meg s így a holnapi választáson ő és *Hamsea* Ágoston fognak egymással szemben állani.

A Mangra-párt tagjai ma este a Fehér Kereszt szálló egyik termében gyülekeztek össze. Harmincnyegen voltak jelen, mig ketten kimentették elmaradásukat. Az értekezleten *Oncu* Miklós dr. elnökölt s a jegyzői tisztet *Russu* *Sirianu* János viselte. Ott volt természetesen *Mangra* *Vazul* is.

Oncu Miklós dr. nyitotta meg az értekezletet s *Papp* Ignác aradi protoszinclust ajánlotta püspökjelöltül.

Az egybegyűltek rövid tanácskozás után *Papp* Ignác személyében egyeztek meg.

A Hamsea-párt a Millennium-sörccsarnok külön termében jött össze az est folyamán értekezletre. Mintegy huszonöt zsinati tag jelent itt meg, köztük — hirszerint — hatan olyanok, kik a Mangra-párt gyűlésén is résztvettek. A huszonöt meglelenten kívül, a párt vezető férfainak véleménye szerint, még vagy nyolc zsinati tag fogja szavazatát Hamseára adni, de különböző okokból nem jöttek el. Az értekezlet különben nem is volt szervezve s annak inkább csak barátságos megbeszélés jellege volt.

A templomban is meglátszott a püspökválasztás előestéjének jele. Az egyházi szervezeti szabályok értelmében zsolozsma volt, melyet *Beles* *Vazul* aradi esperes tartott *Mihuleszku* diakonus segédlete mellett.

A kolozsvári királysértés.

(**Földmentő verdikt.**)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 11.

A kolozsvári törvényszék esküdtbírósa ma hozott verdiktet *Eber* Jenő, a kolozsvári *Ujság* munkatársának királysértési pörében. Az említett lapban október 14-én cikk jelent meg, amely keserű hangon szolt arról, hogy a király a kolozsvári Mátyás-szobor leleplezésén nem vett részt. A cikk miatt a kolozsvári kir. ügyészség a lap összes számait elkobozta, a cikk szerzője: *Eber* Jenő, a New-York biztosító társaság kolozsvári titkára ellen megindította királysértés miatt az eljárást.

Az ügyészség vádirata szerint *Eber* cikkének tartalma „az alattvalói köteles hűséggel és tisztelettel össze nem egyeztethető”, továbbá, hogy azok a „király személye, uralkodói elhatározására és ténykedésére, valamint magatartására nézve sértést tartalmaznak.”

A főtárgyaláson nagy közönség volt jelen. A vád képviselőjében *Csikés* Károly kir. ügyész jelent meg, a vádlottat *Barabás* Béla dr. országgyűlési képviselő védte.

Eber Jenő a cikk szerzőségét elvállalta. Azt mondta, hogy esze ágában sem volt a király személyét megsérteni.

A közzétett cikkben fennforogni látta a királysértést és a bűnösség kimondását kérte.

Barabás Béla védőbeszédében jelentéktelennek és károsnak nevezte az ügyet, mert a király személyét is bevonták a vitába, holott erre ok nincsen. A tapintat is azt kívánja, hogy ezt az ügyet ne bolygassák tovább, hanem naprendre térjenek fölötte. Nem mint párt-ember beszél, hanem azért jött ide, hogy az igazságot keresse. A haza és a király iránti szeretetben egyformák vagyunk mindnyájan. A cikkben nincs királysértés; csupán arról szól, hogy a király mért nem jött Kolozsvárra, a Mátyás-szobor leleplezésére. Ezt tárgyalták másutt is; ő maga is kérdést intézett a *miniszterelnökhöz*, aki azt felelte, hogy a királyt egészségi állapota akadályozta meg ebben. Kérte a vádlott fölmentését.

Az esküdtek kimondták, hogy a cikkben nincs királysértés, amire a bíróság a vádlottat fölmentette.

A Weitzer-hagyaték a közgyűlésen

(A bécsi palota. — Weitzerné panasza.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 11.

A város, mint a Weitzer-hagyaték örököse, a mai közgyűlés során két ízben is foglalkozott a hagyaték sorsával.

Az egyik része a dolognak a bécsi palota eladása. A palota mostani bérlője, a bécsi török nagykövetség hajlandó a bérletet ez év májusától öt évre megújítani, a mostani bér, 20.000 korona mellett.

Időközben egy ajánlat érkezett a városhoz, a melynek benyújtója hajlandó a palotát, három százalék közvetítési díj ellenében, a hagyatéki leltárban fölbecsült árban, 360.000 koronáért eladni. A palota a mostani jövedelmezősége mellett ugyan 500.000 korona tőkének felel meg, azonban mihelyt a török nagykövetség fölmondaná a szerződést, legfőleg 12.000 korona bért lehetne érte kapni. E mellett a palota nincs egészen jó karban s már a legközelebbi időben oly nagymérvű tatarozást igényel, amely 40—50.000 korona költséggel jár. A tanács ennél fogva azt ajánlotta, hogy a közvetítő ajánlatát fogadják el, oly módon, hogy a három százalék levonásával a város vételárban 349.000 koronát kapjon, az összes illetékek azonban a vevőt terhelik.

Ami most már a bérletet illeti, ha az eladás május elseje előtt történik meg, a török nagykövetséggel fennálló szerződés május 1-étől egy évre, ha pedig később, a jövő évi május 1-étől egy évre mondatik fel.

A tanács *Institoris* Kálmán polgármester pártoló felszólalása után a javaslatot elfogadta.

A másik ügyről néhány nap előtt részletesen megemlékeztünk. Ez *Weitzer* János özvegyének a gráci császári törvényszékhez intézett beadványa, a melyben a férje síremlékének és az a fölött építendő kápolnának céljaira a hagyatéki tőkéből 35.737 korona kihalásait kéri és a melyben, vasag hálátlansággal vádolja Arad városát, amely három hónapig gondozatlanul hagyta az örökösök sírját. A kérvény tárgyalását a törvényszék február 14-ére tűzte ki, de a tanács kérte, hogy ezt hatvan nappal halasszák el.

A közgyűlés elfogadta a tanácsnak lapunkban már közölt javaslatát, amelyben a város a hálátlanság vádját elhárítva, kijelenti, hogy gondoskodni óhajt az elhunyt emlékéhez méltó impozáns síremlékről, azonban a kápolna fölállítását egyenesen a végrendelet intézkedéseibe ütközönek tartja. Ehhez célszerűbb az impozáns, mindenki által hozzáférhető, diszes síremlék;

hogy az mily költséggel építtessék, illetve, hogy arra a célra mily összeget hasítsanak ki a tőkéből, annak eldöntését a város a gráci törvényszék bölcs belátására bizza.

Ezt a határozatot jóváhagyás végett a *belügyminiszterhez* terjesztik föl.

HIREK.

— **A király Gödöllőn.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A király ma reggel hét órakor misét hallgatott a Szent István kápolna órátoriumában azután államügyek elintézésével foglalkozott. A felség délután 1 órakor *Paar* gróf hadsegéde kíséretében a keleti pályaudvarból külön vonaton Gödöllőre utazott. A király onnan 6 órakor érkezett vissza a fővárosba. Holnap, csütörtökön általános kihallgatás lesz, a melyre eddig 56 jelentkezés történt.

— **Györffy Gyula lemondott.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma teit le a nyolc nap, melyen belül *Györffy* Gyulának válaszolnia kellett a képviselői és a Leszámitoló Banknál elfoglalt jogtanácsosi állásá közt. *Györffy* Gyula az utóbbi állását tartja meg. A képviselőháznak ma bejelentette, hogy *képviselői állásáról lemond.* Ez alkalommal nyílt levelet intéz „Székely vereihez.” Elmondja, hogy milyen áskálódás, harc dult ellene. Leteszi a mandátumot, hogy újra választói elé álljon és tiszta, mocsoktalan élet által, az ellene szórt vádakát megcáfolja. A bírói elfogultság ítélőszéke előtt a legilletékesebb bírák elé: a választóihoz fordul. *Ujra fellép*, s ha őt újra megválasztják, a mandátum nem egyszerű megbízatás lesz, hanem paizs, a mely föl fogja az ellene intézett támadásokat. *Györffy* lemondása által a *csikszentmártoni* kerület fog újra választani.

— **Oroszország mozgósít.** Londonból táviratozzák, hogy odaérkezett szentpétervári jelentés szerint az orosz hadsereg összes tartalékos tisztjei parancsot kaptak a készenlétre, hogy mozgósítás esetén huszonnégy óra alatt bevonuljanak. Az összeg nagyobb angol ujságok intézkedtek, hogy jövő hónaptól a Balkán félszigetről harctéri tudósításokat kapjanak. — A „Times”-nek jelentik Szófiából: Törökország Bulgária tegnap kiadott tiltakozó jegyzékére a nagyhatalmak utján megnyugtató felvilágosítást adott a török csapatmozgalmakról, melyeknek pusztán *védelmi karakterük* van.

— **A facseti mandátum.** Mai számunkban hírül adtuk, hogy *Harkányi* János báró, a facseti kerület országgyűlési képviselője lemondani készül mandátumáról. Ezt a hírünket, a mint lapunknak táviratozzák, a *Keleti Ért.* könyomatos megerősíti és közzéteszi, hogy a lemondás néhány nap múlva meg fog történni.

— **A hadsereg köréből.** Mint a rendeleti lap közli, a király gróf *Breda* Lajos vezérőrnagynak, a 17. lovassandár parancsnokának, a saját kérelmére foganatosított felülvizsgálat eredményéhez képest, mint szolgálatra alkalmatlannak, a nyugállományba átvételét elrendelte s neki ez alkalomból a Lipót-rend lovagkeresztjét, a díj elengedésével, adományozta. — A király *Viski* Pál dr. aradi orvost a 2 ik számú vonatvezető tartalékos segédorvossá nevezte ki.

— **Albírói kinevezés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Beczóky* Mátyás dr. aradi kir. törvényszéki jegyzőt a *vingai* kir. járásbíróvához albiróvá nevezte ki.

— **Az ingyen kenyér-zsur.** A pénteki ingyen kenyér-zsuron *Zilahyné* S. Vilma urnő énekel, *Vincze* Margit kisasszony zongorajátékkal működik közre, *Dobos* Károly dr. költeményeiből olvas föl, *Harszinger* Ferenc tanár felolvasást tart, *Házy*né *Barts* Aranka szavaltót ad elő.

— **Allami zálogház Aradon.** A város mai közgyűlésén rövid vita tárgyát képezte *Edvi-Ilés* Lászlónak azon indítványa, hogy a város egy Aradon létesítendő állami zálogház ügyében intézzen feliratot a kereskedelmi miniszterhez. A tanács a javaslatot elfogadásra ajánlotta. *Weise* Dávid hosszasan indokolva azt az indítványt tette, hogy ne állami zálogház felállításáért irjon fel a város, hanem állítson városi kezelés alatt városi zálogházat. *Institoris* Kálmán polgármester kijelentette, hogy tanulmányozta a városi zálogházak ügyét s úgy tapasztalta, hogy a városi zálogházak sehol sem boldogulnak. Nincs azonban kifogása az ellen, hogy egy bizottság küldessék ki, mely tanulmányozza a kérdést s ő maga részéről szívesen bocsátja rendelkezésére ennek a bizottságnak adatait, melyeket a kérdéstről gyűjtött. A közgyűlés végül is a tanács javaslatát elfogadta.

— **Mocsáryt felmentették.** *Győr*ből táviratoztak, hogy a győri ítélőtábla ma foglalkozott *Mocsáry* Ignác volt körmenői polgári lányiskolai tanár ügyével, mely *Mocsáry* felebbezése folytán került fóruma elé. A tábla *Mocsáryt*, kit a szombathelyi törvényszék szemérem elleni büntett miatt három és fél évi fegyházra ítelt, *felmentette*, mert a törvényszék által említett erőszakot, mely az ilyen büntetteknel a büntethetés alapja képezi, *fennforogni nem látta.*

— **Egy magyarfaló pópa elmozdítása.** Dévaról táviratozzák, hogy *Wlassics* Gyula közoktatásiügyi miniszter a dévai állami iskola hitoktatóját *Sztipuneanu* János gör. kath. lelkészt állásától elmozdította, mert izgatott a magyar nyelv ellen. A magyarfaló pópa ugyanis az utcán járó iskolás gyermekeknek, mikor azok magyarul köszöntöttek őt, azt mondta:

— Ti nem vagytok magyarok, *köszönjétek csak románul!*

A dévai tanfelügyelő a dolgot feljelentette a lugosi szentszéknél, ez azonban a panaszt, mint alaptalant, visszautasította. A tanfelügyelő ekkor a miniszterhez fordult panaszával, melyet meg is hallgattak.

— **Házasság.** *Balogh* Mór budapesti vasúti hivatalnok február 22-én délelőtt fél 12 órakor tartja esküvőjét az aradi izr. templomban *Schenk* Jolan kisasszonnyal, *Schenk* Samu aradi áruügynök leányával.

— **Várady Árpád — szepesi püspök.** A „Dél-m. Közl.” írja: Megbízható helyről nyert értesülés szerint dr. *Várady* L. Árpád címzetes püspököt miniszteri osztálytanácsost szepesi püspökké kinevezik. Helyébe *Blaskovics* Ferenc orsz. képviselőt nevezik ki a kultuszminiszteriumba osztálytanácsosnak.

— **Tűz a közös huszárok laktanyájában.** Ma délután háromnegyed két órakor tűz ütött ki az aradi cs. és kir. lovassági laktanya telepén. Mikor a vnrósháza tornyán jelezték a tüzet, a telefonon értesített tűzoltóság már kivonult *Sztankovics* Milos főparancsnok vezetésével. A rendőrség részéről *Sarlot* Domokos főkapitány és *Rimanóczy* Zsigmond ügyeletes rendőrtiszt jelentek meg. Legelőbb az önkéntes tűzoltók érkeztek meg a veszedelem színhelyére. A tűz a két istálló közötti nagy palával fedett szénapajta tetején keletkezett s a tető, a gyors segítség dacára, hamar le is égett. Az oltásban nagyon sok kéz segédkezett. A tűzoltókkal együtt a huszárok is, s nagyon érdekes képet nyújtott az égő pajta körül sürgő sok katona. A laktanyához óriási közönség gyűlt ki, de a kapunál álló katonai késztetés nem bocsátott be senkit. A tűz keletkezésének oka ismeretlen, sőt érthetetlen is, mert a pajtában nem fordult meg más, mint a szalma-kommandáns, aki pedig nem dohányos ember. Kár sem a kaszár-

nya gazdáját, a megyét, sem pedig a kincstárat nem terheli, mert az épület biztosítva volt. Emberben vagy állatban nem esett kár. A szomszéd istállókból a lovakat idejekorán kihajtották. Nagyobb veszedelem keletkezett volna, ha a tűz a közelben álló nagy szénakazalra csap át. Ez azonban nem történt meg.

— **Halálozások.** Dr. *Robitzek* Mórné, született *Chorin* Amália, a fővárosi közönség széles rétegeiben jótekonyságáról ismeri és az előkelőbb társadalmi körökben szívjósága miatt köztisztelőnek örvendő matróna, rövid szenvedés után 84 éves korában meghalt Budapesten. Az elhunyt fiain, *Robitzek* Agost dr. aradi ügyvéd és *Robitzek* Henrik Ferenc igazgatón kívül nagyszámu rokonság, ezek között *Chorin* Ferenc dr. főrendiházi tag, *Söpkész* Sándor műegyetemi magántanár, *Dáni* Vilmos dr. és *Szilágyi* Artur dr. ügyvédek gyászolják. Temetés 12-én délután 3 órakor lesz az V. kerület, Kálmán-utca 17. számú házból.

Debrecenből jelentik, hogy *Mayer* Emili, a Ferencz József rend lovagja, kereskedelmi tanácsos, a debreceni iparkamara és a vidéki malomegyesület alelnöke, a debreceni István gőzmalom vezérigazgatója, 65 éves korában szívizélhüdesben meghalt. Az elhunytban *Heinrich* Sándor az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár vezérigazgatója, sógorát gyászolja.

Szegedy István magyar királyi csendőrhadnagy, a ki egy ideig az aradi, majd az orosz házi csendőrségnél szolgált, február 9-én életének huszonhetedik évében meghalt Szatmáron.

— **Főolvasás a kereskedők körében.** A kereskedőket fölöttébb érdeklő, vonzó tárgy felolvasást tart szombaton este 9 órakor az *Aradi Kereskedők Körében* *Rozsnyay* Kálmán. A főolvasás *Hamburgról és kereskedelméről* szól, s a főolvasó *nyolcvannyal vetített képen*, érdekes kommentár kíséretében fogja bemutatni a világkereskedelem híres városának, Hamburgnak látképeit, a kikötő látványosságait, a nevezetesebb kereskedelmi és egyéb intézményeket. Az előadás látogatása ingyenes, s arra a Kör a tagokon kívül minden érdeklődő aradi kereskedőt szívesen lát.

— **Meghalt gyónás közben.** Megható történet híret hozza Egerből a táviró. *Fletter* Lujza odavaló öreg leány gyónni ment. Szegény öreg leánynak sok bűne nem igen lehetett. Mindenki békeülrő, jószívű teremtésnek ismerte, a ki még a légynek sem ártott. Mindazonáltal lelki feloldozást kért a gyóntató paptól. Meg is kapta az abszolúciót. De alighogy a lelki atya feloldotta, a szegény leány eszméletlenül esett össze és meghalt. Így megiszultva földi büntől, salaktól, ment át fájdalom s szenvedés nélkül az örökkévalóságba.

— **A posta gyorsasága.** Panaszt emelt nálunk *Daichendt* Róbert ügyvédsegéd az aradi posta ellen. A mikor a panaszt közreadjuk, megvagyunk győződve arról, hogy az aradi posta főnöke meg fogja vizsgálni az ügyet és elejét fogja venni annak, hogy a jövőben ilyen panaszok felmerülhessenek. Ma ugyanis egy levelező lapot kapott *Daichendt* Róbert, melyért két fillér pótdíjat kellett fizetnie. A levelezőlapot 1901. évi március hó 8-án, tehát csaknem két évvel ezelőtt adta postára a budapesti Hecht-bankház az ügyvédsegéd címére, a miről a postai felülbélyegzés tanuskodik. Ugyanennek a bélyegzésnek a tanúsága szerint a levelező lap következő napon, 1901. évi március 9-én Aradra érkezett, mert már az aradi postahivatal pecsétje van rajta. A kézbesítés ma történt s megesett az a furcsaság, hogy két fillér pótdíjat követelt a levélhordó, holott a levelezőlap abban az időben adatott fel, mikor még a levelező lapot a miniszter meg nem drágitotta. Egy másik furcsaság az, hogy a levelezőlap szövegében a levélíró dátuma jól ész-

revehetően más tintával van 1903-ra kiigazítva.

— **Az időjárás.** *Meteor*, az időjós legújabbban ezeket írja: A mai csomópontnak hatása alatt ismét két nagy foltcsoport tűnt fel a napon, amelyek körülbelül 120–130 ezer kilométer távolságban követik egymást. E foltok feltűnése egészen azonos a múlt havival. Amultkoraiak feltűnése is éppen akkor történt, amidőn a bolygók állásából vett adatok a *harmadik téleket nevezett hideg időszak beállítását mutatták.* Jelenleg a negyedik téleket kellett volna a hasonló adatok alapján beállania, de e helyett csak erős szelet kaptunk, amelynek hatása alatt mintegy varázsütésre eloszlott az eget már napok óta borító sűrű felhőzet és tisztán süt a nap. E hirtelen változás szintén mutatja az összefüggést, a mi légkörünk és a napon vegbemenő események között, de mutatja a csomópontok hatását is. A foltoknak jelenlegi feltűnése a negyedik tél beállítását is éppen úgy *késlelteti*, mint ahogyan az a harmadik téleket történt, amelyet egy egész napfordulattal, vagyis 13 nappal toltak el akkor a foltok. A hatások a napon nem voltak oly erősek, hogy megsemmisítenek a meg beállandó hideget, hanem csak késleltetik, amely vagy a 13-iki vagy a 20-iki csomópont alkalmával meg be fog következni.

— **Talált rendjel.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A miniszterelnökség palotájában tegnap egy miniatűr Lipót rendet találtak; tulajdonosa a segédhivatali igazgatónál átveheti. Kuriozumkép ez alkalommal fölemlíttük, hogy egy másik rendjelet már 1868. óta őriznek a miniszterelnökségen anélkül, hogy azt valaki reklamálta volna, bár a leletről, annak idején a lapok megemlékeztek.

— **Merénylet egy vonat ellen.** Szamosújvárról írják, hogy a Kolozsvárról este hat óra tizenöt perckor érkező vonatra a dungelegi állomás elhagyása után egymásután két lövést intéztek. Az egyik golyó egy harmadosztályu kocsi oldalát érte és nem tett kárt, a másik áttörte egy másodosztályu kocsi ablakát s az ablakkal szemközt, a podgyász-állvány előtt esett le. Szerencsére komolyabb baj nem történt.

— **Öngyilkos fővárosi háziúr.** Budapestről táviratozzák, hogy *Sperl* Flóris fővárosi háztulajdonos, és fővárosi bizottsági tag ma délután borotvával felmetszette torkát és ereit. Haldokolva vitték lakásáról a szanatóriumba. Valószínű, hogy hirtelen elmezarban követte el tettét.

— **Gyászemlékünnap.** Néhál *Steinhardt* Jakab, az aradi izr. hitközség nagyérdemű volt főrabbija kegyeletes emlékének tiszteletére ma, (csütörtökön) d. u. háromnegyed 5 órakor a zsinagógában kegyeletes gyászemlékünnapély lesz.

— **Tetőtűz a Weitzer-János utcában.** Ma este 6 óra felé nagy tűzilárma verte fel a belváros lakosságát. A tűz azonban, mely a riadalmat okozta, nem volt nagy s alig tartott néhány percnél tovább. A Weitzer János utcai „*Bur vezér*”-hez címzett Szabó-féle vendéglő fölött fogott tüzet a tető, de a házbellek mindjárt keletkezésekor elfojtották. A tető zsindeyes volt s a kéménytől gyuladt ki.

— **Körözött nemzetközi szélhámós.** A bécsi rendőrség, a mint fővárosi tudósítónk írja, táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy egy uriasan öltözött 30–32 év körüli ember sorra járta a bécsi pénztintézeteket és mindenütt külföldi papírpénzt váltott. Közben forgalomból kivett pénzt is csapott a valódiak közé, azonkívül addig beszélt, amíg néhány bankjegyet ügyesen és észrevétlenül ellophatott. A bécsi rendőrség azt hiszi, hogy az illető nemzetközi szélhámós és úgy értesült, hogy Budapest felé vette az útját. A rendőrség intézkedett hogy a szélhámóst, ha Budapestre jönne, elfoghassa. A szélhámós közép termetű, deli típus, erős fekete bajusza van, aki a német nyelvet törve beszéli.

— **Megfojtotta az anyósát.** *Orosz* Zsigmond zsidányi lakos egy házban lakott az anyjával, özvegy *Orosz* Péternével. Az öreg asszony állandó viszálykodásban élt a fia feleségével és fiát is annyira befolyásolta, hogy az öreg asszony miatt a házastársak között is megbomlott a békés egyetértés. A vén asszony még ezzel sem érte be, hanem azzal fenyegette a fiát,

hogyha el nem kergeti a feleségét a háztól, hát kiteszi őt is, mert a ház az övé. A fiatal ember egyideig vonakodott az anyja kívánságát teljesíteni, de az öreg asszony addig ingerelte, amíg megígérte, hogy elváltik a feleségétől. A férj szándékát a szomszédoktól tudta meg a fiatal asszony, aki erre bosszúra határozta el magát. A múlt pénteken a férj eltávozott hazulról, a fiatal asszony ezt az alkalmat felhasználva, bement az anyosa lakásába s ott szemrehányást tett neki eljárása miatt. A két asszony között heves szóváltás keletkezett, miközben a fiatal asszony torkon ragadta anyósát s addig fojogatta, amíg meg nem fuladt. Ekkor egy kötélle készített elő az asszony s azt az anyos nyakára hurkolva, felkötötte a szoba gerendájára. A mikor a férj hazajött, s benyitott az anyja szobájába, azt felkötve találta. *Orosz* rögtön elvágta a kötelet, de mert az asszony már halva volt, jelentést tett az előjárásánál, hogy az anyja öngyilkos lett. A halottszemle alkalmával már megállapították az öngyilkosságot, amikor *Orosz* hétéves fiacskája így kiáltott fel:

— *Edesanyám azért kötötte fel öregszülémet, mert veszekedett vele.*

A jelenvolt szolgabíró ekkor faggatni kezdte a kis fiút, aki azután elmondta, hogy minő nagy veszekedés volt a háznál, amikor az apja nem volt otthon és az édesanyja ekkor kötelet kötött az öreg asszony nyakára. Erre azután az asszonyt fogták vallatóra, aki hosszas vallatás után beismerde, hogy ő fojtotta meg az anyósát.

— **Valódi zsevrő cipőket** *Porter* Vilmos Nagy Aruháza tart raktáron a *Szabadságtéren*. Megjegyzendő, hogy *czugos* zsevrő cipők nemcsak férfiak, hanem *hölgyek számára is* vannak készletben. Természetes, hogy ezen kívül vannak nagy mennyiségben zsevrő-fűzés és gombos cipők is. A béli szezonra ajánljuk az *elpusztíthatlan zsevrő-lakkcipőket*; ezek nem törnek, nem repedeznek és nem is száradnak soha, hanem megtartják puhaságukat és lasszikus volukat mindvégig. Ilyen zsevrő lakk cipők (melyek a fővárosban teljesen meghódították a közönséget.) Nagy választékban található *Porter* Vilmos Nagy Aruházában a *Szabadságtéren*. Férfi- és női fehérnemű szintén igen szép választékban érkezett, ugyszintén kötők, bluzok és ruhácskák gyermekek részére. Teás és kávés készletek (minták a kirakatsban) rendkívül olcsó áráikkal tűnnek ki. A legújabb küldemények a következők: gyermekkocsik, legyezők, siffon, vászon és battiszt zsebkendők.

— **Adomány.** Az Aradi takaréks és segélyegylete, mint szövetkezet az Aradi polgári jótekonyságot tiz koronát adományozot, mely adományért halás köszönetet mond *Sarlot* Domokos egyleti elnök.

— **Arverés a vasuton.** A m. kir. államvasutak aradi teheráru raktárában f. hó 16-án fogják árverezni a kézbesítheilen küldeményeket.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszépitő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek* és *Weiszna*, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (*Szabadságtér* 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A város közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, február 11.

Interpellációval kezdődött a közgyűlés. *Müller* Lajos dr. két irányban intézett kérdést a polgármesterhez. Mi lett azon indítványával, hogy a *tisztviselők szabadságidejét* a város szabályrendeletileg precizirozza, továbbá, mi történt azóta, hogy a közgyűlés kimondta, miszerint *Kövér* Gábornak, a *Baross-park* alkotójának emlékéit megörökíti.

Institóris Kálmán polgármester azonnal válaszolt. A tisztviselők szabadságidejének szabályozása összefügg a szervezeti szabályzat reformjával, a melylyel azonban a kiküldött bizottság még nem készült el. A bizottság munkája még azért sem került a közgyűlés elé, mert ez az ügy összefüggésben van a városi pénztárkezelés és az adóügyosztály újjászervezésével. Ezekre nézve pedig biztos tudomása van arról, magától az ügy előadójától tudta

meg a miniszteriumban, hogy legközelebb törvényhozási, illetőleg kormányhatósági intézkedés fogja meghatározni a városok egyöntetű pénztárkezelését. De ha a közgyűlés kívánja, a tisztviselők szabadságolásáról külön szabályzatot terjeszthet elő . . .

— Nem kívánjuk! — kiáltották közbe.

— A mi pedig — folytatta a polgármester — a Kövér Gábor emlékének megörökítését illeti, Péterffy Antal ur, a ki ép most lépett a terembe, tanuságot tehet arról, hogy a bizottságot egyszer összehívtam, de annak egy tagja se jelent meg. A bizottságot legközelebb újra össze fogom hívni.

Műlek Lajos dr. a válasznak legutóbbi részét tudomásul veszi, az elsőt nem. Ő volt az, aki ellenezte a tisztviselők mozgalmát, a mikor a délután szünetet kérték, de azt megköveteli, hogy a tisztviselőknek ne keljen kérni azt, a mihez joga van. Ha a polgármester a márciusi közgyűlésre nem tesz előterjesztést ő lesz kénytelen önálló indítványt tenni.

A közgyűlés tudomásul vette a polgármester választát.

Lócs Rezső adóügyi tanácsos ismertette a belügyminiszter megjegyzéseit a város 1903. évi költségvetésére, a melyet különben jóváhagyott. A közgyűlés megbizta a tanácsot, hogy a miniszterhez felvilágosító jelentést küldjön.

Simon Gábor I. aljegyző bejelentette, hogy szolgálata képtelen, s huszonöt évi szolgálata után a fizetésének megfelelő 1400 korona kegydíj megszavazását kérte. A közgyűlés sajnálatos tudomásul Simon Gábor távozását, miután azonban kegydíj nagyobb összeg nem szavazható meg, mint a mennyi az illetőt nyugdíj címén megilletné, ha nyugdíjra jogosult volna, a közgyűlés a huszonöt évi szolgálat után csak 980 korona kegydíjat szavazott meg.

A város kocsisait és utcaseprőit beiratták a gazdasági munkás- és cselédsegítő pénztár rendkívüli tagjai közé.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara átirt, hogy a város közönsége által versenytárgyalás útján biztosítandó építkezési munkáknál a szabályok teljesítés igazolását kössék ki. A közgyűlés a kamara átiratának megfelelően határozott.

A közgyűlés egyéb kiemelkedő tárgyairól más helyen referálunk.

A közgyűlésen Urbán Iván főispán elnöklésével jelen voltak. Institor: Kálmán polgármester, Varjassy Lajos tanácsos. Kádas Kálmán főjegyző, Lócs Rezső tanácsos, Sári Domokos főkapitány, Reicher Károly főügyész, Vannay Gyula aljegyző, Virágh Lajos főmérnök, Posgay Lajos főorvos, Bund Henrik főszámvevő, Vertán Oszkár arvaszéki úlnok, Angel István dr. aljegyző, Madarász Antal alkapitány, Dániel Kálmán közgyám, továbbá Salacz Gyula országgyűlési képviselő, Simay István, Tagányi István, Müller Károly, Kristyó János, Varjassy Árpád, Boros Vida, Magyar Ferenc, Weisz Sándor, Révész Adolf, Glück Károly, Tabakovits Emil, Stauber József, Műlek Lajos dr., Domokos Lajos, Fényes Dező, Vizer Lajos, Müllig József, Korbuly József, Rosenberg Miksa dr., Deutsch Bernát, Weisz Dávid, Assael József, Reicher Ferenc, Schusztar Illés, Rieger Imre, Abrai Lajos, Mayer Miksa, id. Gál Ferenc, Péterffy Antal, Heitz Nándor dr., Avarffy Ferenc, Tedeschi Viktor, Müller Gyula, Wadowszky Gusztáv, Reinhart Gyula, Tenner Lajos, Fetter Géza, Zikó János, Solaivi György, Odray Antal, Bing Vilmos, Lukácsy Lajos, Tisch Mór dr., Dobiaschi József, Barcza Antal, Vas Mátyás, Ring Lajos, Nester Aladár, Szalai Arnold dr., Berán Antal, Gross-

mann Jakab dr., Magyar Ferenc, Spitzer Ignátz, Gebhart István, Kiss Ferenc, Solymos József, Priegl István dr., Heim Domokos, Vajda István dr., Miháhalik János, Edvi Illés László, Wallfisch Armin, Maresch Gyula, Nagy Lajos, Tóth József, Bozsik György, Blaskovits Antal, Fritz József.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Kuria ítélete Takács Zoltán ügyében. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Az utca egykori hőst hozták ma nagy szenzáció közepette a budapesti büntető törvényszék II. számú végtárgyalási termébe, összes vádlott társaival, hogy felolvassák előttük a királyi kuria döntését. Takács Zoltán, aki súlyos betegségből épült fel, nagyon megviseltnek látszik. Vékony s kopott nyári ruhája csak úgy lebegett rajta. Amikor felolvasták előtte a Kuria döntését, amely az első bíróság hét évi fegyházbüntetését hét év börtönné enyhítette, arcának egyetlen rándulása nélkül állt és hallgatott. Ebből a hét évből a vizsgálati fogsággal éppen 2 év, 2 hónap és 2 nap kitöltöttek vétetett.

Takács Zoltán büntársai közül Oravetz János a törvényszék hat évi fegyházra ítélte, a tábla a büntetést leszállította öt évre s a Kuria ezt helybenhagyta. Halász-Szabó János büntetését a tábla 6 évről ötre szállította le s a Kuria ezt is helybenhagyta. Bálint Ferenc négy évi fegyházra kapott, mindkét felső bíróság helybenhagyta az ítéletet. Gallai János büntetését 5 évről 3 évre szállította le a tábla s a kuria ezt is helyben hagyta. Gruber István a törvényszéken 5 évet kapott, a táblánál csak három s a Kuria ezen sem változtatott. Halász-Szabó Jánost a törvényszék három évre ítélte, a tábla ezt egy évre és hat hónapra szállította le, s a Kuria helybenhagyta. Ellenben megváltoztatta a Kuria özv. Korda Gergelyné és Petyó Horváth János büntetését, akik a törvényszéken két évet kaptak. — A tábla egy évre és hat hónapra, a Kuria hat hónapra szállította le büntetésüket és csak a bűnösségben mondta őket ki bűnösöknek. — Vaj Alajost a törvényszék 5 évi fegyházra ítélte, a Kuria ezt három évre szállította le, ugyancsak leszállította ifj. Kiss Lajos és ifj. Kiss Lajosné büntetését egy évről három havi fegyházra. Az összes szabadlábon volt elítéltek ma kezdték meg büntetésüket.

§ Szélbamos hittérítők. Győről táviratozzák: A győri törvényszék ma Judovits Lázár és Keller Ferenc nevű szélbamosok felett ítél. Judovits héber betűkkel nyomott ujságot akart megindítani a zsidók megtérítésére. Előfizetési felhívásban, melylyel különösen a papságból csalt sokakat lépre, magát volt rabbinak mondta és Krisztus leghivebb követőjének vallotta. Társáról, kit Keller Ferenc név alatt vádoltak a mai tárgyaláson, kiderült, hogy igaz neve Spitzer Ferenc, kinek Budapesten ügynöki irodája volt. Keller és Judovits a múlt év folyamán belügyminiszteri rendeletet, alispáni és rendőrkapitányi engedélyeket hamisítva, Budapesten, Bécsben, Vácott, Esztergomban, Pozsonyban, Aradon, Győrött és az ország sok más városában nagyobb pénzüsségeket gyűjtöttek egy

Pozsony-Ligetfalván állítólag építendő országos tüdőbeteg-szanatórium javára. Judovits, aki magyarul, németül, angolul, olaszul és franciául beszél, csalásért már Angliában is büntetve volt. A törvényszék Judovitsot negyedfélelvi fegyházra, Kellert, alias Spitzert másfélelvi börtönrre ítélte.

Szives tudomására

hozom, hogy könyv-, zenemű- és papirkereskedésemet

1903. május 1-jétől

a Minorita-palota Andrassy-tér felőli oldalára helyezem át.

Az átköltözés

megkönnyítése céljából elhatároztam, hogy

az összes raktáron lévő áruimat mélyen leszállított árakon

árusítom el.

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papirkereskedése

jelenleg

267

Arad, Szabadság-tér 20. sz. Telefon 265.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Fizetéseketelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Politzer József cég Budapest Péter Mór kereskedő Szolnok, Immerblum Kálmán kereskedő Rózsahegy Stern Dávid kereskedő Kishegyes, Benke Kálmán szabó Szeged, Schlesinger és Schönfeld-cég Budapest Frisch Béla Budapest.

S z e s z ü z i e t.

— Február 11. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 118 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szárazított mész 12'80—13— korona mmásánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, február 11.

Magyar aranyáradék 4%	121.—
Magyar koronáradék 4%	99.00
Magyar arany 4 1/2 %	93.90
Magyar ezüst 4 1/2 %	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földterhermentelési kötvény	99.75
Magyar Italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentelési kötvény	99.50
Magyar nyeménysorsjegy kölcsön	201.50
Fizesszabályozási és szegedi kölcsön	160.—
Osztrák papíráradék	100.75
Osztrák áradék ezüst	100.75
Osztrák áradék arany	121.—
Koronáradék	101.50
1860-iki államsorsjegyek	156.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1590.—
Magyar hitelbankrészvény	750.—
Osztrák hitelbankrészvény	698.25
Osztrák-magyar államvasút	698.50
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.09

AKINEK

pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, takarítónőre, kertészre,

gazdasszonyra, mindenesre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

AKI

üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket,

birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát eladni vagy venni kíván

AKI

férjhez menni v. nősülni óhajt, tanórákat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad,

gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanulót felvenni kívánj

az

Aradi Közlöny

kishirdetési rovatát

használja,

ez biztosan eredményre vezet.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 11.

Délitőzsde. Buzakinál mérsékelt, a vételkedv korlátozott. Nyugodt irányzat mellett 22,000 métermázsra került forgalomba, változatlanul tartott árákon. Egyéb gabonanevek változatlanok időjárás szép.

Értéktőzsde. Berlin $\frac{1}{4}$, páris 5-el olcsóbb.

Zárás 12 órakor.

Buza 1903. Áprilsra	7.59—7.60
Buza októberre	7.64—7.65
Rozs 1903. Áprilsra	6.60—6.61
Zab 1903. Áprilsra	6.04—6.06
Tengeri 1903. májusra	6.10—6.11
Tengeri júliusra	6.19—6.20
Repce augusztusra	11.70—11.80

Zárás 5 órakor:

Buza 1903. Áprilsra	7.54—7.55
Buza októberre	7.59—7.61
Rozs 1903. Áprilsra	6.58—6.59
Zab 1903. Áprilsra	6.04—6.06
Tengeri 1903. májusra	6.08—6.09
Tengeri júliusra	6.17—6.18

Zárás 5 órakor:

Osztárk hitelrészvény	696.75
Magyar hitelrészvény	750.75
Leszámitóbank részvény	457.50
Rima-Murányi vasmű részvény	491.—
Osztárk-magyar államvasuti részvény	698.25
Köszti vasut	629.—
Városi vilamos vasut részvény	320.50

REGÉNY-CSARNOK.

A távollévő.

— Francia regény. —

Irtá: Montégut Maurice.

[38]

(Folytatás.)

Csakugyan úgy volt, mintha Lucienne meg akarná tenni azt a szíveséget, hogy segítsen neki.

— Mint fiatal leány, otthon a szüleimnél, boldogan életem, — folytatta. — Legelőbb úgy hittem, de annyit sejtettem, hogy az életet még nem ismerem, hogy vannak a világon eddig még nem sejtett örömeim is.

Hátrátámaszkodva a székre, szemét az égre emelve, most elragadtatással beszélt, szinte csak magának, míg Renée lehorgasztott fővel ült mellette, sőtét arccal furta bele cipője hegyét a kavicsba s nézte a földet.

A meglepően ellentétes kép az örömről s a fájdalomról teljes volt.

Lucienne hangja mind ujongóbban s büszkébben csegett.

— Megszerettük egymást. Emlékszel-e még rá, Gábor, már öt esztendeje . . . Akkortól fogva azután nem voltak más gondolataim, csak amik a tiéd voltak, egészen gyámoltalanság, gyerekek éreztem magamat, ha veled voltam. A női gyengédségemben volt valami gyermeki ragaszkodás is. Akkor mint ma is, nem kívántam mást, csak hogy mindig láthassalak tégedet, mindig halljam a hangodat. Igen, igen; egészen magadhoz ragadtál engemet, egészen felolvadtam benned, a lélkem mintha végleg átköltözött volna beléd! S milyen édes, milyen szép dolog, ha az ember elmondhatja, hogy ez sokáig nagyon sokáig így maradt később: ha ifjúságunk elszállt is kéz a kézben fogunk haladni egymással.

Tompa zokogás szakította félbe a szerelmes feleség ajkáról felszálló énekek énekét. E pillanatban a felhőn áttörő hold odavetette fehér fényét a csoportra s Lucienne láthatta, hogy Renée arcát kezébe temetve keservesen sirt. Az asszony rögtön felugrott, átölelte Renée-t s kétségbeesett, esdeklő hangon kiáltotta:

— Bocsásson meg, asszonyom, bocsásson meg, igaz, ostoba és kegyetlen voltam. Elfelekedtem magamról, úgy beszéltem, mintha csak egymagam volnék itt. Elfelekedtem, hogy özvegyasszony ül mellettem . . . On, aki olyan jó, olyan gyendég . . . Nem is tudom, hogy mit mondjak, bocsásson meg!

Renée szeliden bontakozott ki a karjából s félrefordított fejjel menekült a sötét levelesuton át haza, elhagyott lakásába.

— Ah, Gábor, egészen Jesuit ez a dolog, — szölt Lucienne. — Mit csináljak?

— Semmit, — felelte a férfi, — hagyj sírni . . .

De magában, önző reménységgel telve gondolta:

— Utótt az óra.

Éjfél felé, miután szándékosan bezárkózott egy időre a dolgozószobájába, nesztelen léptekkel ment le a kertbe. Vagy husz lépést tett előre s firkászva nézett a házra. Lucienne ablaka az első emeleten sötét volt, az asszony aludt.

Gábor erre a másik ház felé fordult. A fák mögött, a távoiban valami bizonytalan fény csilámlott meg. Ott virraszt valaki, talán őt várják?

Végighaladt a réten, ahol a pázsit eltöpi totta a léptei nesztét s az éj sötétjében tanácsot ült magával, fontolgatta, hogy milyen eszközt használjon; de el volt szánva a cselekvésre, sőt ha kell, az erőszakra. Az okossága még egy pillanatig küzdött — becsület szerelem, kötelesség, — de végre is a szenvedélye diadalmaskodott.

Annyira jutott, hogy elhittette magával, hogy gyávaság volna tőle, ha nem sietne oda a síró kedveséhez; mert Renée sirt, bizonyosan sirt . . .

— Az ifjúságom kiált onnan hozzám, — szölt magában. — Múlnak a napok, az órák . . . Ah, mily gyorsan múlnak, ha az ember beleringatja magát valami álomba s ezt az álmot nem tudja elérni! Holnap már öregek leszünk s akkor már késő van az életet keresni. Most még lehetséges. Renée még mindig szép s én mindig fiatal vagyok. Annak a nőnek az ajkán, az ifjúságom volt, újra megtalálom husz esztendő koromat. Renée, te ott vagy . . . En itt vagyok! De Lucienne? Bizonyára szeretem őt is, a szívem elég nagy zrra, hogy kettőt szeressek. Mindkettőjüket szeretem, még pedig annyira, hogy elveszett fáradság volna, ha szét akarnám választani őket. Milyen uton megyek? A bűnhöz, a hazugsághoz . . . nem! a joghoz, az igazsághoz . . . Renée éppen úgy az enyém, mint Lucienne, csak értem éi; azonkívül boldogtalan, fájdalomtól megtört, érezte az élet minden keserűségét s én vagyok az egyedüli a világon, aki megérti. Ugy hallom, mintha nevet kiáltaná.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA		
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:		
Nagyváradra reggel 5.10	Gyorsvonat reggel 8.18	Személyvonat reggel 6.05	Személysz. tv. reggel 9.10	
Személyvonat d. e. 11.20	Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat délelőtt 11.51	Személyvonat d. u. 3.33	
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat este 9.35	Gyorsvonat este 7.11	Szm. Szolnokról este 9.—	
Erdély felé:		Erdély felől:		
Személyvonat reggel 6.35	Gyorsvonat délután 12.11	Soborsinról reggel 6.59	Személyvonat d. e. 10.50	
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36	Gyorsvonat délután 4.06	
Radnára délután 7.23	Temesvár felől:		Temesvár felől:	
Temesvár felé:		Vegyesvonat d. e. 10.45	Személyvonat d. u. 3.44	
Személyvonat reggel 6.15	Személyvonat d. s. 11.56	Személyvonat éjjel 10.59		
Vegyesvonat délután 5.—	Szeged felől:		Szeged felől:	
Szeged felé:		Személyvonat reggel 8.35	Vegyesvonat este 7.06	
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat d. u. 4.11	Brád felől:		
Brád felé:		Gurahonczról szm. r. 8.03	Vegyesvonat d. e. 11.—	
Személyvonat reggel 6.25	Vegyesvonat d. u. 12.06	Személyvonat este 6.56		
Gurahonczig szm. dn. 4.30				

Nemzeti színház.

Bérlet 130. sz.

Páros.

Csütörtökön, 1903. évi február hó 12-én:

A Szent-Iván-éji álom.

Zenés tündérrege énekekkel és táncokkal, 5 felvonásban.
Irtá: Shakespeare. Fordította: Arany János. Zenejét írta: Mendelssohn.

SZEMÉLYEK:

Theseus	Csikó László.	Osztóvér	Tukorai L.
Egeus	Győre Alajos.	Hyppolyta	Csigaházi E.
Lysander	Ternyei L.	Hermina	Szilassy J.
Demetrius	Gózon Béla.	Heléna	Gazdi A.
Philoklász	Juhász S.	Oberon	Gőz Aranka.
Vaczkor	Mariházi M.	Titánia	Daróczy Ilka.
Gyalu	Püredi J.	Puck v. Robin	Szabó Irma.
Zuboly	Polgár S.	Moly, tündér	Jeszénsky J.
Dudás	Sarkadi A.	1. tündér	Répássy G.
Orrondi	Németh J.	2. tündér	Garai Ilonka.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Özv. Sári-Robitsek Vilma, Dr. Robitsek Ágost és neje Daranyi Ilka, Robitschek Henrik Ferenc és neje Sári Paula. Özv. dr. Robitsek Józsefné Bauer Emma mint gyermekei és menyei, továbbá Sári Gizella, Sári Hermina és férje dr. Dáni Vilmos, Robitsek Kálmán, Robitsek Marietta, Ferike és Pista, Dáni Laci és Margit mint unokái és dédunokái a maguk és a nagyszámú rokonság nevében fszjalomtól megtört szívvel jelentik, hogy szeretett édesanyjuk, illetve nagyanyjuk és dédanyjuk

özv. Dr. Robitsek Mórné
szül. Chorin Amália

e hó 10-én d. e. fél 12 órakor, áldásos életének 84-ik évében az Urban jobblétre szenderült.

A drága halottnak hült teteme e hó 12-én délután 3 órakor fog az V. ker. Kálmán utca 17. szám alatti gyászházban a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a kerepesi uti temetőben lévő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 13-án délelőtt 10 órakor fog a lipótvárosi plébániatemplomban a Mindenhatóknak bemutatni.

Budapest, 1903. február hó 10-én.

Áldás, béke drága hamvaira!

A fűtési idény alkalmából ajánlunk
elsőrendű szagtalan

fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;
ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 40 fillér;

5 és 10 mm. egyszeri vételénél
árkedvezmény

kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

rostált darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása.
végett fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

NAPIREND.

Február 12. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Eulália. — Protestáns naptár: Eulália. — Izraelita naptár: Fák ünnepe. — Görög-keleti naptár (januar 30.): N. Vazul. — A nap két óra 55 perckor, nyugszik 5 óra 1 perckor.

Kölesy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekllye-muzeum helyisége melletti ülosterem

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött távirat szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, szeles, északon elvélve csapadék.

Február 12. Az új-szent-annai népbank részvenytársaság közgyűlése délután 2 órakor. — Az új-szent-annai önszegélyző-egylet mint szövetkezet közgyűlése délután 2 órakor.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad és hirdetések felvételét a kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cseledek kereső vagy cseledek ajánlkozó apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Parlatszóló Kúviban,

1000 négyszögöl, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 306

Nagy bolti helyiség

Szabadság-tér 17. sz. alatt, a népbank melletti oldalon, 1904. évi Május 1 től fogva kiadó. 388

Nagyobb vállalkozás

és ezzel kapcsolatos elköltözködés miatt az igazságügyi palota szomszédságában, ugyisintén a Ferdinánd utcában jól jövedelmező, teljesen jókarban levő bérházak kedvező feltételek mellett szabad kézből eladók. Esetleg ezen házak 5 évre bérbeadók. Részletes felvilágosítás nyerhető Sztójka József úrnál, Városháza. 391

Brunner C. üzlethelyisége

május hó 1-től kiadó. Bővebbet Lengyel Testvéreknél, Szabadság-tér 21. sz. 403

Sarok utcai helyiség

üzletnek, műhelynek alkalmas, lakással együtt kiadó. — Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám alatt az udvarban.

Pénztárnoknő,

ki üzleti ügyekben teljes jártassággal bír és esetleg megfelelő óvadékkal is rendelkezik — állást keres. Elfogad bárminő irodai alkalmazást is, csinos, gyors írással bír és az írógép kezelésében is teljesen jártas. Ajánlatokat „Pénztárnoknő” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja. 430

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

Telefon szám 493.

CZIRKÁL GÉZA

asztalos,

Átél Péter-utca 3. szám,

a színházzal szemben.

Kárpelesz Zsigmond

uri-szabó

Arad, Deák Ferencz-utca 32. (Sarlót-ház.)

Van szerencsém a n. é. közönséget 14 év óta fenálló

uri-szabó üzletemre

felhívni, hol mindennemű **uri öltönyöket** legújabb divat szerint elkészíték, **jutányos árban, pontos és gyors kivitelben.** 278

Cronometre műorás és ékszerész

KINTZLER ZOLTÁN

Ándrássy-tér 20. Fischerné-féle ház.

Ajánlja

arany és ezüst ékszereit, safhauseni, chronometer és schveiczi óráit.

Bárminemű javításokat elfogad, és saját műhelyében elkészít. 321

Pontos és szolid kiszolgálás!

Cataniai vérpiros faj édes

naranosok

100 darab 4, 5 és 6 korona.

Friss érkezés hetenként.

Vegyes Giardinettek, Csokoládé Crème és Pandart bombonok friss készletben. Legkitünőbb Cuba, Ceylon, Mocca, Gyöngy, Jáva **kávőket** legolcsóbban ajánlja

DÜRR GUSZTÁV

csemege-kereskedése 350

Arad, a városházzal szemben.

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat pontos áron eladni, megveszem én azokat, ugyisintén

urasságoktól levetett ruhákat

a legeslegmagasabb árban.

Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben.) 405

Kereskedők és iparosok

figyelmébe!

Ha jó tiszta nyomásu

ruggyanta bélyegzőt

akar használni, úgy rendeljen csak a **Tintner-féle gyártmányu ruggyanta bélyegzőt, képviselve Aradon**

Gáspár Soma által

Szent Péter-tér 5. sz.

Stagl József

kefekötő

Aradon, Csiky Gergely-utca 17.

Ajánlja magát a n. é. helybelli és vidéki közönségnek mindennemű

kefe- és meszelő-árak

elkészítésére a legjutányosabb árakés pontos kiszolgálás mellett.

Aki jó és szép cipőt akar

az készítesse cipőt

Seelinger M. Andor

uri és női minta cipészében

Szabadság-tér 4. (Pölzl-kávéház mellet.)

Készít legújabb divat szerint és **lajos lábakra** 134

(Orthopäd) gyógy-czipőket.

Váradi János

Órás, Arad Hunyady ezelőtt Fekete kutya utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű arany- és ezüstöt. 261

Szönyeget javítani,

ha perzsa, szmirna, de bármilyen kiejavítás előfordul, ne tessék máshová küldeni, itt Aradon még nem tudják, hogy a legszebben és legolcsóbban kijavítja azokat, mert már sok aradi ur háztól kapott dicséretet munkájáért 134

Schwarcz József

szönyeget tisztító és javító intézete.

József főherceg-ut 8.

Giller Róbert

órák és ékszerész

ARADON.

Van szerencsém tudomásuladni, hogy helyben,

Ándrássy-tér 4. szám, Nádor-szálloda épületben

üzletet nyitottam.

Óra javítások

jutányosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Tisztelettel.

Giller Róbert,

órák és ékszerész.

146

PÖSTYÉN-FÜRDŐ

Csuz, kőszvény, Ischias. Exsudatumok egyedüli sikeres gyógyhelye. Télen is nyitva. Kinek az utazás nehézkes, használjon **házi kúrát** a póstyéni iszappal, mely a háziorvos kezelésében minden gyógyszerrel felülmúl. 5—10 kg. iszap, 10—20 üveg hévízzel egy kúrára elegendő. Használati utasítást, téli prospectust szívesen küld: a fürdőigazgatóság.

Jemm E.

rég elismert

szék

Mell-Czukorkák

köhögés és rekedtség

ellen.

Engedélyezve 19. 4. 02. sz. 75066. helytartósági határozattal.

Egy csomag 50 fillér. Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád és Rozsnyay Mátyas urak gyógyszerárában. 25

M. kir. államv. üzletv. Aradon.

37997—1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Váralja Hátszeg állomáson kibővítendő áruraktárral és a Petrozsény állomáson átalakítandó és kibővítendő felvételi épülettel kapcsolatos munkákra.

A tervet, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, pályázati feltételek, valamint az 1887-ben kiadott általános és részletes feltétfüzetek és az „épületek leírása” Aradon a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1903. évi márczius hó 10 én déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ilyenkor 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat a v.-hátszegi áruraktár és a petrozsényi felvételi épület bővítési munkáira”.

Ajánlatok benyújthatók úgy az összes munkákra, valamint külön a v.-hátszegi áruraktárral és külön a petrozsényi felvételi épülettel kapcsolatos összes munkákra.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1903. évi márczius hó 9-én déli 12 óráig a v.-hátszegi áruraktárra pályázóknak 400, azaz Négy száz korona, a petrozsényi felv. épületre pályázóknak pedig 900, azaz Kilenc száz, az összes munkákra pályázóknak 1300, azaz Ezerhárom száz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránaál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevénnyel adandók fel. Az ajánlatok feletti döntés határideje a pályázati határidőtől számított 2 hétben állapittatik meg, a bánatpénzek visszasadása pedig a döntéstől számított 8 napon belül eszközöltetik.

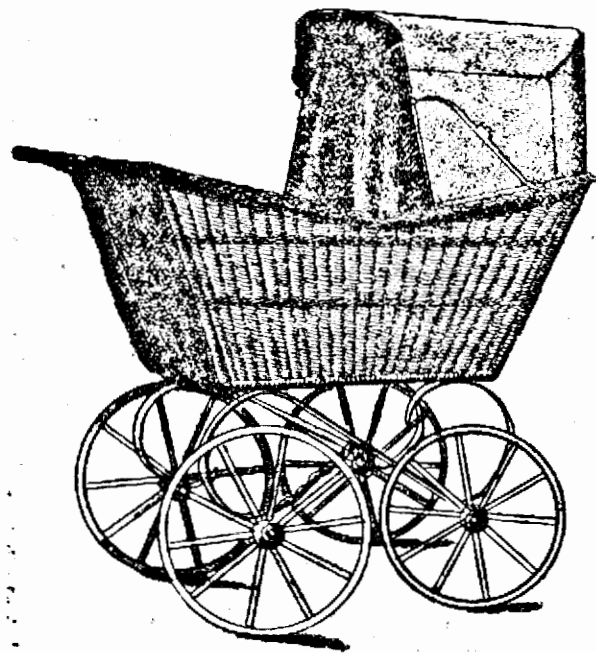
Aradon, 1903. évi február hó 4.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem djaztatik.)

GYERMEK-KOCSIK!

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Arad,
Szabadság-tér!

Tegnap
érkezett 150 darab!

Ezen kocsik
nemcsak rendkívüli tartósság,
hanem szép és tiszta munka
és legfőképp
= elegáncziájuk =
által tűnnek ki.

10 koronától
feljebb!

Vidéki rendelések gyorsan és nagy
figyelemmel eszközöltetnek.

Mindamellett, hogy ezen kocsikra **sajátságos olcsó árak** lettek kiszabva, minden vevő — kivétel nélkül — a **fényképkedvezményt** is élvezi, mely szerint egy életnagyságu fényképet teljesen ingyen kap. Csupán a papirkeretért kell 3 koronát megteríteni.